

Kaupunginhallitus/Pöytäkirja

---

Aika 27.11.2023 klo 15:00 - 17:15

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, kaupungintalo, Rantakatu 20

Käsitellyt asiat

| Pykälä | Otsikko                                                                                                                                    | Sivu |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| § 445  | Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus                                                                                                   | 4    |
| § 446  | Pöytäkirjantarkastajien valinta                                                                                                            | 5    |
| § 447  | Kaupunginhallituksen lausunto tilapäisen valiokunnan esityksestä kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan luottamusta koskevassa asiassa | 6    |
| § 448  | Valtiokonttorin päätös perinnönluovutusasiassa                                                                                             | 21   |
| § 449  | Rantakatu 31 asemakaavamuutoksen ja tonttijaon hyväksyminen                                                                                | 23   |
| § 450  | Kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen muuttaminen                                                                                    | 30   |
| § 451  | Kaupunginhallituksen kokoontuminen kevätkaudella 2024                                                                                      | 31   |
| § 452  | Kaupunginvaltuuston kokoontuminen kevätkaudella 2024                                                                                       | 32   |
| § 453  | Presidentinvaalien ulkomainnon ohjeet ja järjestelyt vuonna 2024                                                                           | 33   |
| § 454  | Presidentin- ja europarlamenttivaalien 2024 vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen                                             | 35   |
| § 455  | Eropyyntö kaupunginvaltuutetun tehtävästä                                                                                                  | 38   |
| § 456  | Eropyyntö Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yhtymävaltuuston jäsenyydestä                                                      | 39   |
| § 457  | Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloite rasisminvastaisen työn vahvistamisesta                                                   | 40   |
| § 458  | Uusien varavaltuutettujen määrääminen                                                                                                      | 43   |
| § 459  | Kaupunginhallitukselle tiedoksi saatettavia asioita                                                                                        | 44   |
| § 460  | Ilmoituksia lähiajan tapahtumista ja tilaisuuksista                                                                                        | 45   |
| § 461  | Pöytäkirjat                                                                                                                                | 46   |
| § 462  | Viranhaltijapäätökset                                                                                                                      | 47   |

## Kaupunginhallitus/Pöytäkirja

|                                    |                                                                                                                                      |                                                                                                            |                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Läsnä                              | Nuutinen Jere<br>Eskelinen Seppo<br>Koskinen Sari<br>Heinonen Eila<br>Hjälmi Heli<br>Hulmi Helena<br>Mikkonen Virve<br>Törmälä Anssi | puheenjohtaja<br>1. varapuheenjohtaja<br>2. varapuheenjohtaja<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen<br>jäsen | Saapui kokoukseen klo 15:11                                                                                                                                      |
|                                    | Wihonen Jussi<br>Väistö Matti<br>Ketonen Matti                                                                                       | jäsen<br>jäsen<br>kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja                                                 |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Bogdanoff Eero                                                                                                                       | kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja                                                                   |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Tahvanainen Petteri                                                                                                                  | varajäsen                                                                                                  |                                                                                                                                                                  |
| Muu läsnäolo                       | Penttilä Jere                                                                                                                        | esittelijä,<br>kaupunginjohtaja                                                                            |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Himanka Riitta                                                                                                                       | pöytäkirjanpitäjä,<br>hallintojohtaja                                                                      | Läsnä Teams-yhteydellä klo 15:03-15:52<br>Läsnä Teams-yhteydellä klo 15:03-15:52<br>Läsnä Teams-yhteydellä klo 15:03-15:52<br>Paikalla § 447-448 klo 15:54-16:30 |
|                                    | Ahmaoja Samuli                                                                                                                       | OP varainhoito Oy                                                                                          |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Paitula Antti                                                                                                                        | OP Varainhoito Oy                                                                                          |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Huikuri Satu                                                                                                                         | talousjohtaja                                                                                              |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Kärkkäinen Mikko                                                                                                                     | kaupunginlakimies                                                                                          |                                                                                                                                                                  |
| Poissa                             | Järvinen Anni<br>Kärkäs Joakim                                                                                                       | jäsen<br>kaupunginvaltuuston puheenjohtaja                                                                 |                                                                                                                                                                  |
| Allekirjoitukset                   |                                                                                                                                      |                                                                                                            |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Jere Nuutinen<br>puheenjohtaja                                                                                                       | Riitta Himanka<br>pöytäkirjanpitäjä                                                                        |                                                                                                                                                                  |
| Pöytäkirjan tarkastus              | Pöytäkirja on tarkastettu 27.11.2023                                                                                                 |                                                                                                            |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Virve Mikkonen<br>pöytäkirjantarkastaja                                                                                              | Jussi Wihonen<br>pöytäkirjantarkastaja                                                                     |                                                                                                                                                                  |
|                                    | Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta. |                                                                                                            |                                                                                                                                                                  |
| Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä | Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 27.11.2023 yleisessä tietoverkossa.                                                      |                                                                                                            |                                                                                                                                                                  |

Pöytäkirjanpitäjä

Riitta Himanka

Kaupunginhallitus

§ 445

27.11.2023

**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

KH 27.11.2023 § 445

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

**Päätös:**

Totesi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että kokouksen alussa listan ulkopuolisena asiana kuullaan Joensuun kaupungin salkku- ja markkinakatsaus, OP Varaihoito Oy, Samuli Ahmaoja ja Antti Paitula. Lisäksi kokouksen lopuksi käydään läpi kaupunginhallituksen tekemän itsearvioinnin yhteenvetoa.

Kaupunginhallitus

§ 446

27.11.2023

**Pöytäkirjantarkastajien valinta**

KH 27.11.2023 § 446

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

valita pöytäkirjantarkastajiksi Virve Mikkosen ja Jussi Wihosen.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

**Kaupunginhallituksen lausunto tilapäisen valiokunnan esityksestä kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan luottamusta koskevassa asiassa**

KH 27.11.2023 § 447  
1299/00.01.02.05/2023

Tilapäinen valiokunta on kokouksessaan 22.11.2023 § 22 käsitellyt tarkastuslautakunnan luottamusta koskevaa asiaa ja pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa tilapäisen valiokunnan esityksestä.

Tilapäinen valiokunta 22.11.2023 § 22

**”Tausta**

Joensuun kaupunginvaltuuston kokouksessa 19.6.2023 jätettiin 18 valtuutetun allekirjoittama aloite tilapäisen valiokunnan asettamisesta.

Aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esittivät ”(kuntalain 35 §:n mukaisen ) tilapäisen valiokunnan perustamista sen selvittämiseksi, nauttiiko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja/tarkastuslautakunta valtuuston luottamusta ja onko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja noudattanut lakia tai Joensuun kaupungin, kaupunginvaltuuston tai tarkastuslautakunnan strategiaa, sääntöjä, periaatteita, eettisiä ohjeita, käytäntöjä tai valtuusto- ja lautakuntatyöskentelyssä yleisesti hyväksyttyjä ”hyvä pöytätapoja” muun muassa asiallisen ja kunnioittavan käytöksen muodossa.”

Edelleen aloitteessa on todettu, että ”[t]iedostamme, että tilapäisen valiokunnan perustaminen on järeä esitys, mutta kyse on ainoasta jäljellä olevasta keinosta tarkastuslautakunnan objektiivisuuden ja puolueettomuuden suojaamiseksi ja arvovallan ja toimintaedellytysten turvaamiseksi, sillä ongelmaksi nousseita seikkoja on tuloksettomasti yritetty ratkoa sisäisesti useita kertoja aiemmin.”

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 28.8.2023 § 80 perustaa tilapäisen valiokunnan tutkimaan aloitteessa esitettyjä seikkoja. Kaupunginvaltuusto valitsi tilapäiseen valiokuntaan seuraavat jäsenet: puheenjohtaja Satu-Sisko Eloranta (varajäsen Matti Pesonen), varapuheenjohtaja Timo Puustinen (varajäsen Päivi Eteläpää), Maija Kuivalainen (varajäsen Antti Saarelainen), Matti Ketonen (varajäsen Karita Kaita), Jarno Pitko (varajäsen Wilma Poutanen), Outi Mara (varajäsen Jari Korhonen) ja Jasmin Pyöriäinen (varajäsen Hannu Voutilainen).

**Tilapäisen valiokunnan toimenpiteet ja selvitykset**Kirjalliset kuulemiset

Tilapäinen valiokunta kokoontui ensimmäisen kerran 13.9.2023. Valiokunta kutsui tuolloin sihteerikseen kaupunginlakimies Mikko Kärkkäisen. Samassa kokouksessa valiokunta kävi läpi tilapäistä valiokuntaa koskevat säännökset ja päätti etenemistavasta sen selvittämiseksi asetetussa tehtävässä. Tilannekuvan saamiseksi ja asian selvittämiseksi valiokunta päätti kuulla tarkastuslautakunnan jäseniä ja varajäseniä sekä tarkastuspäällikköä, tarkastussihteeriä ja tilintarkastajaa. Em. tahoille lähetettiin kirjallinen kysely (liite). Selvitykset pyydettiin toimittamaan valiokunnalle 28.9.2023 mennessä. Selvitys saapui kahdeksalta tarkastuslautakunnan jäseneltä ja seitsemältä varajäseneltä. Lisäksi saapui tarkastuspäällikön selvitys. Tarkastussihteeri ja tilintarkastaja eivät antaneet selvitystä.

Selvityksistä kävi ilmi seuraavaa:

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

Lautakunnan puheenjohtaja kävi selvityksessään läpi häneen kohdistuneita väitteitä samansisältöisesti kuin tilapäisen valiokunnan asettamisessa päättäneessä kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.8.2023. Pitäjäkierroksen osalta hän totesi, että lautakunnan ruokailu maksoi 63,15 € yhteensä yhdeksältä osallistujalta. Edelleen pitäjäkierroksen tapahtumiin liittyen puheenjohtaja totesi, että jokainen järjestö toimii omasta arvomaailmastaan käsin. Lähtösiunauksesta vierailussa yhdistyksessä olisi ollut mahdollisuus kieltäytyä samoin järjestön tukilomakkeen vastaanottamisesta. Päiväkotivierailun osalta puheenjohtaja totesi, että hänellä ei ole päiväkotiin mitään kytköksiä. Päiväkoti sopi kierroksen viimeiseksi tutustumiskohteeksi, eikä siellä tuotu esille uskonnollista sisältöä. Arviointikertomuksen puheenjohtajan tervehdyksen osalta puheenjohtaja totesi, että hänen ymmärryksensä mukaan tervehdyksessä saa olla myös henkilökohtaisia mielipiteitä. Tarkastuslautakuntien puheenjohtajille järjestetyn koulutuksen osalta puheenjohtaja totesi, että koulutustilaisuuteen suunnitellusta vapaaehtoisesta aamunavauksesta levinneet tiedot olivat virheellisiä. Asiasta syntyneen hälyn vuoksi hän lopulta perui aamunavauksen kokonaan. Puheenjohtaja totesi, että siltä osin kun hän olisi loukannut kielenkäytöllään sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvia henkilöitä, hän ei tunnista, ketä on loukannut. Mikäli hän on loukannut joitakin henkilöitä, hän on todennut tarvitsevänsä tällaisten henkilöiden nimet, jotta voi pyytää heiltä anteeksi.

Tarkastuslautakunnan jäsenistä neljä (Pentti Keskisalo, Hannes Rossi, Jari Mikkola ja Aarre Hummelholm) ja varajäsenistä kolme (Tarja Kasurinen, Anssi Turunen ja Hilka Pulkkinen) ei sanonut havainneensa, että kukaan lautakunnan jäsenistä olisi toiminut tai käyttäytynyt sääntöjen tai periaatteiden vastaisesti tai virheellisesti, moitittavasti, epäasiallisesti tai epäkunnioittavasti toisia kohtaan tai että lautakunnan tai sen puheenjohtajan toiminnassa olisi muutoinkaan erityisiä ongelmia.

Lautakunnan jäsenistä kolme (Hanna Suhonen, Roosa Ikimeri ja Hanna Susitaival) ja varajäsenistä yksi (Sinja Ylisiurua) kertoi sääntöjen tai periaatteiden vastaisesta, epäasiallisesta ja epäkunnoittavasta käytöksestä tai muutoin epäasiallisesta toiminnasta.

Varajäsenistä kolme (Eetu Hämäläinen, Kaisa Kolu ja Kari Kauppinen) ei ole osallistunut lautakunnan työskentelyyn eivätkä he ottaneet esitettyihin kysymyksiin kantaa.

Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet, jotka eivät ole sanoneet havainneensa lautakunnan puheenjohtajan tai jäsenten toiminnassa moitittavaa, ovat todenneet, että lautakunta pystyy hoitamaan tehtävänsä ja että ilmapiiri lautakunnassa on hyvä tai tavanomainen. Joissain vastauksessa on todettu olevan mahdollista, että lautakunnassa on joskus esiintynyt joitakin käsiteltäviin asioihin liittyviä pulmia tai ristiriitoja jäsenten välillä. Nämä eroavat mielipiteet ja haasteet on kuitenkin ratkaistu avoimesti keskustellen. On myös todettu, että ihmiset voivat kokea käydyt keskustelut eri tavoin. Vastanneiden mukaan lautakuntaa ei ole tarpeen erottaa, ja se on toimintakykyinen.

Ne lautakunnan jäsenet ja varajäsenet, jotka ovat kertoneet sääntöjen tai periaatteiden vastaisesta, epäasiallisesta ja epäkunnoittavasta käytöksestä tai muutoin epäasiallisesta toiminnasta, ovat todenneet, että lautakunnan toimintaa haittaa se, että puheenjohtaja ei ole toiminnassaan puolueeton ja objektiivinen, vaan hän pohjaa toimintaansa hyvin vahvasti omaan vakaumukseensa ja omiin intresseihinsä. Vastauksissa on viitattu mm. sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuneeseen epäasialliseen puheeseen ja ao. tahoihin kohdistuvien negatiivisten näkemysten vaikutukseen lautakuntatyöhön. Vastauksissa on niin ikään tuotu esille mm. se, että puheenjohtaja yritti sisällyttää alun perin tarkastuslautakuntien seminaariohjelmaan uskonnollisen aamunavauksen, mikä ei ole asianmukaista. Edelleen on tuotu esille

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

pitävävierailuohjelman omatoiminen muuttaminen eräiden vierailukohteiden osalta puheenjohtajan omien intressiensä mukaiseksi, ja vierailukohteisiin liittyneet uskonnolliset elementit. Niin ikään vastauksissa on viitattu tarkastuskertomuksen esipuheeseen sisällytettyihin oman vakaumuksen mukaisiin kannanottoihin. Edelleen vastauksissa on tuotu esille, että puheenjohtaja ei kuuntele kaikkien näkemyksiä, eikä halua ottaa niitä huomioon, mikäli ne poikkeavat puheenjohtajan omasta mielipiteestä, kannasta tai vakaumuksesta. Vastausten mukaan puheenjohtaja voi antaa äänekkäästi ja kärkevästi palautetta lautakunnan jäsenille, jos he ehdottavat tai esittävät jotain, mikä ei sovi puheenjohtajan arvo- ja ajatusmaailmaan. Vastausten mukaan eräiden kokousten lopussa käydyt palautekeskustelut puheenjohtajan toiminnasta on koettu painostaviksi ja kuulustelun omaisiksi. Vastauksissa korostuu se, että puheenjohtajan toimintaa ei koeta objektiiviseksi, vaikka tarkastuslautakunnan tehtävien ja työn luonteen vuoksi objektiivisuuden vaatimus on muita lautakuntia korkeampi.

Tarkastuspäällikön vastauksessa on todettu, että hänen käsityksensä mukaan lautakunnan kokouksissa tai muissa lautakunnan tilaisuuksissa ei ole ollut epäasiallista tai epäkunnioittavaa toimintaa tai käytöstä toisia kohtaan. Tarkastuspäällikkö ei ole ottanut kantaa siihen, onko joku toiminut sääntöjen tai periaatteiden vastaisesti tai hoitanut tehtävänsä epäasiallisesti tai moitittavasti. Tarkastuspäällikön mukaan lautakunnan sihteerin ja pöytäkirjanpitäjän työn tekemisen näkökulmasta lautakunnan työskentelyilmapiiri on ollut hyvä ja työskentely sujuvaa. Lautakunta pystyy hoitamaan tehtävänsä asianmukaisesti.

Selvityksistä saatujen vastausten perusteella valiokunta totesi, että lautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä oli selkeästi kaksi toisistaan poikkeavaa näkemystä lautakunnan toiminnasta. Osa jäsenistä näki, että kukaan lautakunnassa ei ole toiminut sääntöjen tai periaatteiden vastaisesti, epäasiallisesti, epäkunnioittavasti, loukkaavasti tai muutoin moitittavasti. Osa puolestaan koki, että puheenjohtaja ei toimi objektiivisesti, ei ota poikkeavia näkemyksiä huomioon ja antaa oman vakaumuksensa vaikuttaa lautakunnan toimintaan.

Lautakunnan jäsenten ja varajäsenten kirjallisista vastauksista on laadittu yhteenveto, joka on luettavissa sähköisessä kokouksessa.

#### Suulliset kuulemiset

Koska tarkastuslautakunnan jäsenten näkemykset jakaantuivat selkeästi kahtia ja koska osa tarkastuslautakunnan jäsenistä oli pitänyt suullista kuulemista toivottavana, valiokunta päätti kokouksessaan 11.10.2023, että tarkastuslautakunnan jäseniä kuullaan suullisesti ja että varajäsenille varataan mahdollisuus halutessaan lausua näkemyksensä suullisesti.

Kaikille tarkastuslautakunnan jäsenille ja varajäsenille lähetettiin 25.10.2023 ennen suullista kuulemista sähköpostilla jäsenten ja varajäsenten kirjallisen kuulemisen yhteydessä toimittamat vastaukset. Samalla ilmoitettiin, että suullisen kuulemisen yhteydessä tarkastuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä on mahdollisuus lausua myös kirjallisen kuulemisen yhteydessä annetuissa vastauksissa esitetyistä seikoista. Niin ikään ilmoitettiin, että siltä osin kun osa varajäsenistä oli ilmoittanut, etteivät he halunneet tulla suullisesti kuulluksi, heillä oli halutessaan mahdollisuus lausua kirjallisessa kuulemisessa annetuissa vastauksissa esitetyistä seikoista kirjallisesti 3.11.2023 mennessä.

Suulliset kuulemiset toteutettiin 1.11.2023, 2.11.2023 ja 15.11.2023.

Ensimmäisenä päivänä kuultiin lautakunnan jäsenistä Pentti Keskisaloa, Hannes Rossia, Jari Mikkolaa ja Aarre Hummelholmia sekä varajäsenistä Anssi Turusta. Toisena päivänä kuultiin lautakunnan jäsenistä Hanna Susitaivalta ja Marjatta Rättyä sekä varajäsenistä Sinja Ylisiurua. Kuuleminen oli sovittu toiselle kuulemispäivälle myös tarkastuslautakunnan jäsenen Hanna Suhosen kanssa,



Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

mutta Suhonen ilmoitti aamupäivällä kuulemispäivänä, että hän ei äkillisen työesteen vuoksi voinut saapua kuultavaksi. Hän totesi, että hän on jo tuonut asiat esille kirjallisessa vastauksessaan. Kolmantena kuulemispäivänä 15.11.2023 kuultiin vielä lautakunnan jäsentä Roosa Ikimerta. Hanna Suhoselle tarjottiin uutta mahdollisuutta tulla kuulluksi 15.11.2023, mutta tämäkään ajankohta ei sopinut hänelle. Näin ollen valiokunta kuuli suullisesti lautakunnan seitsemää jäsentä ja kahta varajäsentä. Kukaan varajäsenistä, joita ei kuultu suullisesti, ei jättänyt kirjallista lausumaa.

Suullisissa kuulemisissa jäsenet ja varajäsenet kertoivat näkemyksistään samalla tavoin kuin kirjallisessa kuulemisessa. Kenelläkään kuulluista ei ollut muutettavaa kirjallisesti lausumaansa. Kahtiajako niiden välillä, joiden mielestä lautakunnan toiminnassa ei ole havaittu moitittavaa, ja niiden, joiden mielestä puheenjohtajan toiminta ei ole objektiivista ja tasapuolista, nousi esille samalla tavoin suullisissa kuulemisissa kuin jäsenten ja varajäsenten kirjallisissa lausunnoissa. Suullisesti kuulluista jäsenistä neljä (Keskisalo, Rossi, Mikkola ja Hummelholm) ja varajäsenistä yksi (Turunen) ei sanonut havainneensa, että kukaan lautakunnan jäsenistä olisi toiminut tai käyttäytynyt sääntöjen tai periaatteiden vastaisesti tai virheellisesti, moitittavasti, epäasiallisesti tai epäkunnioittavasti toisia kohtaan tai että lautakunnan tai sen puheenjohtajan toiminnassa olisi muutoinkaan erityisiä ongelmia. Vastaavasti lautakunnan jäsenistä kaksi (Susitaival, Ikimeri) ja varajäsenistä yksi (Ylisiurua) kertoi heitä suullisesti kuultaessa sääntöjen tai periaatteiden vastaisesta, epäasiallisesta ja epäkunnoittavasta käytöksestä tai muutoin epäasiallisesta toiminnasta.

Lautakunnan jäsenet, jotka eivät nähneet lautakunnan toiminnassa ongelmia totesivat, että lautakunnassa ei ole käyty uskuntoon tai sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin liittyviä asioita tai että tähän liittyen ei ole esiintynyt loukkaavaa puhetta. Eräissä kuulemisen vastauksissa nostettiin esille se, että jotkut lautakunnan jäsenet saattavat tehdä jotakin omia töitään, ja puheenjohtaja on pyytänyt keskittymään kokouksen kulkuun. Tämä on voitu kokea nuhteluna. Kuulemisissa on myös tuotu esille, että puheenjohtajalla on omat persoonalliset piirteensä. Persoonallisten piirteiden takia puheenjohtajaa tai lautakuntaa ei voi erottaa. On myös tuotu esille, että puheenjohtaja tyylinsä kuuluu puhua kuuluvasti; kyse ei ole huutamisesta. Jäsenten tulisi sietää erilaisuutta ja erilaisia näkemyksiä. Useat kuultavat eivät tunnistanee sitä, että puheenvuoroja olisi jätetty antamatta.

Ongelmista lautakunnan toiminnassa kertoneet tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet korostivat kuulemisissa puheenjohtajan objektiivisuuden puutetta ja uskonnollisen vakaumuksen esilletuomista. Ongelma eivät ole henkilön vakaumus tai mielipide vaan objektiivisuuden puute ja se, missä roolissa näitä mielipiteitä esitetään. Viitattiin myös esim. seksuaalivähemmistöihin kohdistuviin epäasiallisiin kommentteihin sekä siihen, että puheenjohtaja on ilmeillä, eleillä ja äänensävyllä osoittanut, ettei halua kuulla, mitä jollakin on sanottavana. Lisäksi tuotiin esille, että kokouksissa keskustelu on varsin vapaamuotoista ja että puheenjohtaja ei ota hän näkemyksestään poikkeavia esityksiä omalla päätöksellään käsiteltäviksi.

Suullisista kuulemisista on laadittu tarkempi yhteenvedo, joka on luettavissa sähköisessä kokouksessa. Myös tässä yhteenvedossa on mukana ao. henkilöiden kirjallisessa kuulemisessa esittämät näkemykset.

### **Asiaa koskevat säännökset**

Kuntalain 34 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

Kuntalain 34 §:n 2 momentin mukaan valtuusto voi erottaa valtuuston ja valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Kuntalain 35 §:n 1 momentin mukaan kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 35 §:n 3 momentin mukaan tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto. Kuntalain 69 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Kuntalain 79 §:n 1 momentin mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Kuntalain 79 §:n 2 momentin mukaan toimeen valitun luottamushenkilön on myös hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos: 1) luottamushenkilövaalista tehdään valitus; 2) eroa ei ole myönnetty; tai 3) kunnanhallitus on 96 §:n nojalla jättänyt valtuuston vaalipäätöksen täytäntöön panematta.

Kuntalain 121 §:n 2 momentin mukaan tarkastuslautakunnan tehtävän on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisten toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Suomen perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. (--)

Suomen perustuslain 11 §:n mukaan Jokaisella on uskonnon ja omantunnon vapaus. Uskonnon ja omantunnon vapautteen sisältyy oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa, oikeus ilmaista vakaumus ja oikeus kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan. Kukaan ei ole velvollinen osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen.

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

Suomen perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. (--)

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 2 momentin mukaan välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Yhdenvertaisuuslain 14 §:n 1 momentin mukaan henkilön tai ihmisryhmän ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun syyhyyn ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä tai ihmisryhmää halventava tai nöyryyttävä taikka niitä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.

### **Tilapäisen valiokunnan arviointi**

#### Selvityksen perustella esiin tulleet seikat

Selvitysten perusteella on käynyt ilmi, että osa (kolme) kuulemissa vastanneista tarkastuslautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä (yksi) kokee epäasiallisena sen, että puheenjohtaja vetoaa uskonnollisiin argumentteihin esittää uskonnollisia mielipiteitään tarkastuslautakunnan puheenjohtajan roolissa. Asian ongelmallisena näkevät kokevat, ettei puheenjohtaja toimi objektiivisesti, vaikka puheenjohtajalta edellytetään objektiivisuutta. Vastaavasti kuulemissa vastanneista lautakunnan jäsenistä neljä ja varajäsenistä kolme ei ole havainnut erityistä moitittavaa puheenjohtajan toiminnassa.

Tarkastuslautakunnan keskeinen tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lähtökohtaisesti toiminta eroaa muiden lautakuntien työstä siinä, lautakunnan jäsenten toimintaan ei samalla tavoin leimallisesti liity poliittista tavoitteellisuutta tai poliittista tarkoituksenmukaisuusharkintaa kuin muissa lautakunnissa. Lautakunnan jäsenet ovatkin korostaneet objektiivisuuden vaatimusta lautakunnan toiminnassa. Tarkastuslautakunta on kuitenkin viime kädessä kuntakonsernin toiminnan poliittinen arvioija. Tällöin esim. keskusteluihin siitä, mihin seikkoihin arvioinnissa kiinnitetään huomiota tai miten arvioidaan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta vaikuttavat osaltaan myös jäsenten erilaiset poliittiset tai muut näkemykset. Tarkastuslautakunta ja sen jäsenet eivät toimi sillä tavoin tyhjiössä, etteivät heidän omat näkemyksensä voisi tulla esille lautakuntatyössä. Jäsenten omiin näkemyksiin vaikuttavat puolestaan mm. heidän arvomaailmansa ja maailmankatsomuksensa.

Uskonnollisen argumenttien käyttäminen omien näkemysten perusteluna pohjautuu henkilön käsitysten taustalla olevaan maailmankatsomukseen. Suomen perustuslain mukaan jokaisella on uskonnon ja omantunnon vapaus. Tämä pitää

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

sisällään mm. oikeuden ilmaista vakaumuksensa. Jokaisella on myös sananvapaus. Näin ollen esim. tarkastuslautakunnan jäsenillä ja puheenjohtajalla on lähtökohtaisesti oikeus halutessaan perustella omia näkemyksiään myös uskonnollisilla tai muilla vakaumuksellisilla argumenteilla ja ilmaista uskonnollinen tai vakaumuksellinen näkemyksensä. Uskonnollisessa argumentoinnissa ei ole kyse siitä, että muut joutuisivat osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnonharjoittamiseen. Uskonnollista argumentointia esiintyy edelleen eri puolilla yhteiskunnallista toimintaa, myös mm. eduskuntakeskusteluissa. Tällöin uskonnottomat tahot joutuvat hyväksymään sen, että tällaisia argumentteja voidaan käyttää. Toisaalta uskonnolliseen vakaumukseen nojautuvat joutuvat hyväksymään sen, että kaupungin toimintaan itsessään ei voi liittyä uskonnollisia elementtejä tai piirteitä.

Sananvapauden ja uskonnonvapauden rajoittaminen edellyttää painavaa yhteiskunnallista syytä. Esim. seksuaaliseen vähemmistöön kuuluvien henkilöiden ihmisarvon ja yhdenvertaisuuden turvaaminen voi olla tällainen syy. Kun vastakkain on yhtäältä uskonnon- ja sananvapaus ja toisaalta ihmisten yhdenvertaisuuden turvaaminen, joudutaan sovittamaan yhteen keskeisiä perusoikeuksia. Vaikka uskonnollisiin argumentteihin nojautuva puhe voi olla joltain osin mm. seksuaalisiin vähemmistöihin kuuluvia loukkaavaa, kyse ei kuitenkaan välttämättä ole sananvapauden suojan ulkopuolisesta vihapuheesta, kun kyse on oman näkemyksen puolustamisesta uskonnollisilla argumenteilla. Sen sijaan kun/jos henkilön tarkoituksena on nimenomaan jonkin ihmisryhmän solvaaminen tai loukkaaminen, sananvapaussuoja ei ulotu tällaisiin lausumiin.

Tässä tapauksessa tarkastuslautakunnan puheenjohtajan esittämät uskonnolliset näkemykset on koettu ongelmallisiksi erityisesti puheenjohtajan roolissa ja siinä vaadittavan objektiivisuuden näkökulmasta. Tältä osin kyse on mm. siitä, millaista menettelyä ja harkintaa puheenjohtajalta voidaan edellyttää pidettäessä erillään toiminta kaupungin edustajana lautakunnan puheenjohtajana ja toisaalta esitettäessä omia näkemyksiä yksityishenkilönä. Puheenjohtajan roolissa puheenjohtajan tulee pyrkiä toimimaan niin, ettei ole vaaraa siitä, että kuntalaisille ja ulkopuolisille syntyisi mielikuva, että hänen henkilökohtaisissa näkemyksissään olisi kyse jollakin tavoin kaupungin/tarkastuslautakunnan virallisesta kannasta tai linjasta.

Lisäksi on syytä todeta, että puheenjohtajan tehtävänä on hallintosäännön 90 §:n mukaisesti johtaa asioiden käsittelyä kokouksessa. Tämä tarkoittaa sitä, että asiat käsitellään lain ja hallintosäännön määräämällä tavalla. Tämä pitää sisällään myös sen, että puheenjohtaja yhtenä tehtävänä on varmistaa, että toimielinten jäsenten esittämät – myös puheenjohtajan omasta kannasta tai vakaumuksesta eroavat – näkemykset pääsevät kokouksissa esille ja että ne käsitellään ja niistä päätetään asianmukaisesti. Edelleen on syytä todeta, ettei puheenjohtajalla ole oikeutta järjestää toimielimen toimintaa yksinomaan oman vakaumuksensa mukaisesti, vaan hänen on toimittava tasapuolisesti. Koska asiassa on tarkastuslautakunnan jäsenten kesken erilaisia näkemyksiä, valiokunta ei ole pystynyt selvittämään, onko puheenjohtaja estänyt hänen oman näkemyksensä vastaisten asioiden käsittelyä kokouksissa vai ovatko huomiotta jääneet esitykset hylätty asianmukaisen käsittelyn perusteella.

Valiokunnan kuulemissa on kuitenkin tullut ilmi, että tarkastuslautakunnan kokoustekninen työskentely on ilmeisesti jossain määrin jäsentymätöntä. Tällä voi olla vaikutusta siihen, miten lautakunnan jäsenten esityksiä on käsitelty lautakunnan kokouksissa ja miten jäsenet ovat kokeneet näkemystensä tulleen huomioiduiksi. Suullisten kuulemisten perusteella on pääteltävissä, että puheenvuorojen myöntämisessä ei sinällään ole ollut erityisiä ongelmia. Eräät lautakunnan jäsenet ovat todenneet, että keskustelu on ollut vapaamuotoista, ja lopulta puheenjohtaja on päättänyt, että otetaanko jokin asian käsiteltäväksi tai huomioidaanko se tarkastustoiminnassa. Tältä osin on huomattava, että

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

hallintosäännön kokousmenettelyä koskevat määräykset koskevat myös tarkastuslautakuntaa. Puheenjohtajan tehtävä on mm. todeta keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu (hallintosääntö 95 §). Hallintosäännön 100 §:n 3 momentin 2) kohdan mukaan pöytäkirjaan tulee myös merkitä tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu samoin kuin äänestykset. Puheenjohtajalla ei kuntalain tai hallintosäännön mukaan ole yksin oikeutta päättää siitä, otetaanko jokin kokouksen kuluessa tehty kannatettu esitys päätettäväksi vai ei. Toimielimen on tarvittaessa äänestämällä päätettävä kantansa kokouksessa tehtyyn kannatettuun esitykseen.

Myös kritiikki, joka on kohdistettu puheenjohtajan katsaukseen vuoden 2022 tarkastuskertomuksessa liittyy kysymykseen siitä, millaisia kannanottoja puheenjohtaja voi esittää puheenjohtajan roolissa. Lähtökohtana on edellä todetu tavoin, että jokaisella on Suomen perustuslain takaama sananvapaus. Toisaalta puheenjohtajan täytyy ottaa huomioon myös se, että puheenjohtajana hän toimii lautakunnan ja kaupungin edustajana kuntalaisiin ja ulkopuolisiin nähden. Arviointikertomuksen puheenjohtajan katsauksen tarkoituksena on, että puheenjohtaja lautakunnan edustajana tuo esille lautakunnan työskentelyyn tai muuten tarkastustoimintaan liittyviä kiinnostavia huomioita ja/tai tekee yhteenvetoa lautakunnan työskentelystä, toiminnasta ja havainnoista tarkastusvuonna. Mikäli puheenjohtajan katsaus painottuu yksinomaan puheenjohtajan omiin henkilökohtaisiin näkemyksiin, puheenjohtajan ei tällöin voi katsoa esiintyvän lautakunnan edustajana niin kuin hänen puheenjohtajan katsausta kirjoittaessaan oletetaan toimivan. Toisaalta on niinkin, että puheenjohtajalla on katsottava olevan sananvapauden takaama oikeus tuoda esille myös henkilökohtaisia näkemyksiään, kunhan hän selkeästi toteaa, että kyse on hänen omista mielipiteistään eikä lautakunnan tai kaupungin kannasta. Saadun selvityksen mukaan puheenjohtajankatsauksen osalta lautakunta on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin niin, että lautakunta on päättänyt jatkossa luopua puheenjohtajan katsauksesta arviointikertomuksen alussa.

Osa tarkastuslautakunnan jäsenistä on viitannut puheenjohtajan sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuneeseen epäasialliseen puheeseen ja ao. tahoihin kohdistuvien negatiivisten näkemysten vaikutukseen lautakuntatyöhön. Tilapäinen valiokunta toteaa, että yhdenvertaisuuslain mukaisesti myös henkilön tai ihmisryhmän ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy esim. henkilön tai ihmisryhmän seksuaaliseen suuntautumiseen ja näin luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä tai ihmisryhmää halventava tai nöyryyttävä ilmapiiiri. Koska sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuneiden puheiden osalta lautakunnan jäsenten näkemykset ovat eronneet tosistaan, tilapäinen valiokunta ei ole pystynyt varmistumaan tällaisten näkemysten tarkemmasta sisällöstä lautakunnassa ja niiden vaikutuksesta lautakuntatyöhön. On mahdollista, että lautakunnan jäsenillä on tässä suhteessa erilaisia käsityksiä siitä, mitä voidaan pitää normaalina ja hyväksyttävänä kielenkäyttönä ja mitä ei. Asia voi liittyä myös edellä todettuun oman näkemyksen puolustamisen uskonnollisilla argumenteilla. Tilapäinen valiokunta toteaa, että Joensuun kaupungissa ei hyväksytä minkäänlaista sukupuoli- tai seksuaalivähemmistöihin kohdistuvaa epäasiallista puhetta tai käytöstä ja että tällaiseen käytökseen puututaan välittömästi. Tämä koskee niin kokouksissa, kokousten tauoilla kuin kokousten ulkopuolellakin kaupungin tiloissa tapahtuvaa toimintaa.

Kuulemisissa on viitattu yksittäiseen tapahtumaan kokoustauolla, jossa eräät henkilöt olisivat arvuutelleet lautakunnan ulkopuolisen henkilön seksuaalista suuntautumista. Tältä osin voidaan todeta, että jo yleisten hyvin tapojen mukaista ei ole arvuutella kokoustilanteiden tauoillakaan kenenkään sukupuoli-identiteettiin liittyviä seikkoja. Nytemmin asia on todettu mm. kaupungin turvallisemman tilan pelisäännöissä, joissa on todettu, että kunnioitamme jokaisen

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

itseäänrittelyoikeutta, emmekä tee oletuksia esimerkiksi toisten sukupuolesta, taustasta tai perhesuhteista.

Siltä osin kun on kyse tarkastuslautakuntien seminaarin ohjelmasta valiokunnan kuulemisessa on käynyt ilmi, että tarkastuslautakuntien seminaari on ollut tarkastuslautakunnan puheenjohtajan aloitteesta järjestetty tapahtuma ja puheenjohtaja on keskeisesti osallistunut seminaarin valmisteluun. Puheenjohtaja on myös suunnitellut seminaarin yhteyteen jonkinlaista musiikillista aamunavausta. Se, millaisia uskonnollisia elementtejä siihen olisi mahdollisesti liittynyt on jäänyt jossain määrin epäselväksi: todennäköisesti siihen olisi kuitenkin joltain osin liittynyt myös uskonnollisia piirteitä, koska kirjallisessa kuulemisessa lautakunnan puheenjohtaja on mm. todennut, että hän olisi toki voinut sopia, että seurakunnat ja Kimmel olisivat yhdessä halutessaan järjestäneet aamunavauksen vapaaehtoisuuden pohjalta. Tilapäinen valiokunta toteaa, että tunnustuksellisia uskonnollisia elementtejä sisältävä ohjelma ei kuulu kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin.

Siltä osin kun on kyse tarkastuslautakunnan pitäjäkierroksen 16.3.2023 ohjelmasta, aloite pitäjäkierroksen ruokailupaikasta on tarkastuspäälliköltä saadun tiedon mukaan tullut puheenjohtajalta vierailua edeltävänä päivänä. Lautakunta ruokaili erään yhdistyksen tiloissa alun perin suunnitellun ruokailupaikan sijasta. Ruokailupaikasta ja siihen liittyvästä tutustumisesta yhdistykseen oli kerrottu lautakunnan jäsenille vierailupäivän aamuna matkalla ensimmäiseen vierailukohteeseen. Tähän vierailuun on liittynyt ainakin jonkinlaisia uskonnollisia elementtejä. Tarkastuspäälliköltä saadun tiedon mukaan aloite päiväkotivierailukohteesta on niin ikään tullut puheenjohtajalta. Tarkastuspäällikkö on tämän jälkeen sopinut vierailun päiväkodin kanssa. Tieto tästä vierailukohteesta on ollut 9.3.2023 lähetetyssä esityslistassa (joka koski pitäjävierailupäivää). Päiväkotivierailun osalta ei ole esitetty, että siihen olisi liittynyt uskonnollista sisältöä.

Laissa tai kaupungin hallintosäännössä ei ole toimielimen puheenjohtajan tehtävistä erityisiä säännöksiä, jotka koskisivat muita kuin kokouksen koollekutsumiseen ja kokouksen johtamiseen liittyviä puheenjohtajan tehtäviä. Siltä osin kuin erityisiä määräyksiä ei ole, lautakunta päättää yhdessä lautakunnan toimialaan kuuluvista asioista. Näin ollen lähtökohtaisesti lautakunnan tulee päättää yhdessä myös siitä, missä se vierailee, ellei lautakunta ole valtuuttanut esim. puheenjohtajaa tai jotakin muuta tahoa valitsemaan lautakunnan vierailukohteet tai jättänyt vierailuohjelman valmistelua puheenjohtajan tai jonkun muun tehtäväksi. Pitäjävierailun valmistelu on ilmeisesti jäänyt jossain määrin puheenjohtajan tehtäväksi, kun otetaan myös huomioon myös se, että tarkastuslautakunnassa ei ole esittelijää, vaan asiat käsitellään puheenjohtajan esittelystä. Kaupunki tekee yhteistyötä hyvin eritaustaisten tahojen kanssa. Joukossa on myös uskonnollistaustaisia yhteisöjä, jolloin vierailut tällaistenkin tahojen luokse voivat olla perusteltuja. Näin ollen sitä, että lautakunnan tutustumiskohteena on ollut uskonnollistaustainen yhdistys, ei voida pitää poikkeuksellisenä tai moitittavana.

Mitä tulee vierailun isännän/emännän järjestämään ohjelmaan vierailukohteena ollessa yhdistyksessä, vieraan on mahdollista etukäteen keskustella siitä, millaista ohjelmaan vierailijan toivon isännän/emännän järjestävän. Viime kädessä isäntä/emäntä lopulta ratkaisee esim. sen, miten hän tuo esille esim. vierailukohteen mahdollista uskonnollista tai muuta vakaumuksellista taustaa. Kuten todettua, kaupunki tekee laajasti yhteistyötä erilaisten järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Toimijoiden taustalla on erilaisia maailmankatsomuksellisia näkemyksiä. Se, että vierailun isäntä/emäntä kertoo esim. omasta uskonnollisesta näkemyksestään ei sinällään merkitse sitä, että kyse olisi tunnustuksellisesta tilaisuudesta. Perustuslain mukaiseen uskonnonvapauteen kuuluu myös oikeus ilmaista vakaumuksensa.

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

Vierailun kohteen ollessa esim. uskonnollistaustainen on ilmeistä, että tämä tausta ja siihen liittyviä elementtejä voi tulla vierailun yhteydessä esille. Siltä osin kuin on kyse siitä, että vierailukohteessa esim. siunataan vierailijat, kyseessä voi olla sellainen uskonnon harjoittaminen, johon perustuslain uskonnonvapaussäännöksen mukaan kukaan ei ole velvollinen omantuntonsa vastaisesti osallistumaan. Toimenpiteen tarkempi sisältö on jäänyt epäselväksi, koska lautakunnan jäsenet ovat luonnehtineet tapahtumaa eri tavoin. Osan näkemyksen mukaan kyse on ollut yhdistyksen edustajan tavasta pikemminkin toivottaa siunausta matkaan kuin varsinaisesta uskonnollisesta siunauksesta. Osa jäsenistä taas on kokenut siunauksen uskonnonharjoittamisena. Esille ei kuitenkaan ole tullut seikkoja, joiden perusteella voisi päätellä, että nimenomaan lautakunnan puheenjohtaja olisi tällaisen tapatuman vierailun lopuksi järjestänyt tai että hänen olisi ollut tällaisesta mahdollisuudesta etukäteen tietoinen. Toki vierailun kohdistuessa uskonnollistaustaiseen kohteeseen, vieraan olisi syytä etukäteen sopia, että ohjelmassa ei ole mitään tunnustuksellisia elementtejä. Toisaalta vierailija ei voi - eikä vierailijan yleensä ole soveliastakaan - vaikuttaa isännän/emännän omaan persoonalliseen toimintatapaan. Mikäli tällöin vierailukohteen isännän/emännän toiminnassa tulee esille sellaista, joka on vierailijan oman vakaumuksen vastaista, vierailijan itsenä tehtäväksi jää jättäytyä tällaisen toiminnan ulkopuolelle.

Siltä osin kun on kyse ollut siitä, että onko pitäjäkierueen yhteydessä nautitulla lounaalla tuettu jotenkin vierailtua yhdistystä, voi todeta, että tilapäisen valiokunnan selvityksen mukaan ruokailun kustannukset ovat olleet (ilman arvionlisäveroa) seuraavat: lounas 4,82 euroa/hlö, kahvi 1,32 euroa/hlö ja pulla 0,88 euroa/hlö, yhteensä yhdeksältä henkilöltä 63,15 euroa eli noin 7,02 euroa/hlö. Ruokailu laskutettiin jälkikäteen. Ruokailuun ei voi katsoa sisältyvän tukea yhdistykselle.

Tarkastuslautakunnan jäsenten yhdistykseltä saama lahja on ollut tulitikkurasia ja tuikkukynttilä. Kyseisen lahjan arvo on hyvin vähäinen (korkeintaan muutamia kymmeniä senttejä); sen voi katsoa kuuluvan tavanomaiseen vieraanvaraisuuteen, jolloin lautakunnan jäsenillä on ollut halutessaan mahdollisuus ottaa tällainen lahja vastaan. Lahjan yhteydessä annetun rahankeräystilisiirron ei voida katsoa liittyvän uskonnonharjoittamiseen. On tavanomaista, että järjestöt ja yhdistykset pyrkivät keräämään lahjoituksia toimintansa tukemiseen. Rahapyynnön ja tilisiirron on voinut halutessaan jättää huomiotta.

Jotkut tarkastuslautakunnan jäsenet ovat kuulemisissa nostaneet esille, että lautakunnan kokousasioista olisi kerrottu ulkopuolisille ilman perustetta. Tilapäinen valiokunta toteaa, että toimielimen sisäiset keskustelut ovat hyvän hallintotavan mukaisesti luottamuksellisia. Omien mielipiteiden esittelylle ei lähtökohtaisesti ole estettä, mutta muiden puheenvuoroista kertominen vaikeuttaa luottamuksellisuutta, jota hyvä kokoustyöskentely edellyttää. Yksiselitteistä on, että lautakunnan käsittelemistä salaista asioista ei voi kertoa ulkopuolisille mitään.

Kukaan tarkastuslautakunnan jäsenistä ei ole yksilöinyt mitään tapahtumaa, jossa olisi oikeudettomasti kerrottu lautakunnan käsittelemistä asioista tai käydyistä keskusteluista ulkopuoliselle. Valiokunnan tietoon ei muutoinkaan ole tullut, että salassa pidettäviä tietoja olisi kerrottu ulkopuolisille. Siltä osin kun käsityksellä lautakunnan asioiden kertomisesta ulkopuolisille mahdollisesti viitataan nyt selvittelyn kohteena oleviin seikkoihin, tilapäinen valiokunta toteaa, että sikäli kun jonkin toimielimen kokouksissa esiintyy epäasiallista tai muuten toisia loukkaavaa käytöstä, muuta epäasiallista tai toimielimen työskentelyä haittaavaa toimintaa eikä toimielin itse siihen puutu tai pysty puuttumaan, on selvää, että toimielimen jäsenillä on oikeus – ja jopa velvollisuus – tuoda tämä esille, jotta asiaa pystytään toimielimen ulkopuolelta tarttumaan ja ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

Siltä osin kun on tuotu esille puheenjohtajan äänenkäyttö ja muut eleet kokouksissa, lautakunnan jäsenten näkemykset ovat tältäkin osin eronneet. Jokaisella on oma persoonallinen tapansa esiintyä ja esittää asioita. Persoonalliset, mm. äänenkäyttöön tai eleisiin liittyvät piirteet, eivät ole sellaisia, jotka oikeuttaisivat esim. henkilön erottamiseen luottamustoimestaan. Asiassa jää epäselväksi, onko puheenjohtajan käytös äänenkäytön tai eleiden osalta ollut joissakin tilanteissa jollain tavalla normaalista persoonallisesta esiintymistavasta poikkeavaa vai onko kyseessä ollut kuulijan oma henkilökohtainen kokemus poikkeavasta käyttäytymisestä. Valiokunnan ei ole mahdollista tältä osin varmuudella arvioida asiaa. Toisaalta on yleisen elämäkokemuksen valossa oletettavaa, että mikäli puheenjohtajan käytös (esim. äänenkäyttö, epäasiallinen kommentointi tms.) olisi ollut selkeän poikkeuksellista tai voimakasta, kaikki lautakunnan jäsenet olisivat kiinnittäneet siihen jollakin tavoin huomiota. Nyt näin ei kuitenkaan ole, vaan henkilöön kohdistuvasta epäasiallisesta käytökset (esim. äänenkäytöstä) ovat kertoneet lähinnä sellaiset lautakunnan jäsenet, joiden näkemykset joltain ovat poikenneet puheenjohtajan näkemyksistä. Tämä viittaa siihen, näiden henkilöiden kynnys sille, mikä on koettu esim. epäasialliseksi äänenkäytöksi, on jossain määrin matalampi kuin niiden, jotka eivät ole nähneet toiminnassa huomautettavaa. Näin ollen kyse on ollut ainakin osittain myös henkilökohtaisesta kokemuksesta. Arvioitaessa toiminnan hyväksyttävyyttä silloin, kun toimintaan voi liittyä esim. jonkinlaisen sanktion mahdollisuus, tulee lähteä ensisijaisesti siitä, miten objektiivisesti asiaa tarkasteleva ihminen kokee tilanteen ja mitä tästä näkökulmasta voidaan pitää hyväksyttävänä.

#### Luottamuksen arviointia

Edellä todetun perusteella lautakunnan toimintaa arvostelleiden lautakunnan jäsenten tyytymättömyys kohdistuu nimenomaan puheenjohtajan toimintaan. Yksittäisen toimielimen jäsenen erottaminen ei ole epäluottamuksen perusteella mahdollista. Erottaminen koskee aina kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä, myös varajäseniä. Kuntalain sääntely mahdollistaa myös toimielimen puheenjohtajiston erottamisen, jos puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista ei nauti valtuuston luottamusta. Erottispäätös koskee koko puheenjohtajistoa.

Valtuusto voi enemmistöpäätöksellä erottaa valitsemansa luottamushenkilöt kesken heidän toimikautensa, jos he ovat menettäneet valtuuston luottamuksen. Tarkastuslautakunnan tulee nauttia valtuuston luottamusta. Erottaminen perustuu käytännössä poliittiseen harkintaan, minkä vuoksi laissa ei ole säädetty erottamisperusteista. Peruste voi olla esim. toimielimen työskentelyä selvästi haittaavat vaikeat sisäiset ristiriidat. Myös valtuuston hyväksymien strategisten linjausten vastainen toiminta voi olla peruste erottaa toimielin. Epäluottamus voi aiheutua yhden tai useamman jäsenen toiminnasta.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan KHO 9.10.2014 t. 3009 todennut, että kysymys siitä, mitkä seikat voivat johtaa laissa tarkoitetulla tavalla valtuuston luottamuksen menettämiseen, ei ole ensisijaisesti oikeudellinen arviointikysymys, vaan poliittisen tai muun tarkoituksenmukaisuusharkinnan alaan kuuluva kysymys. Asian luonteen mukaisesti valtuustolla on tällaisessa asiassa suuri harkintavalta, jota kuitenkin rajoittavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet.

Hallintolain 6 §:n mukaisista periaatteista yhdenvertaisuusperiaate edellyttää, että oikeudellisesti samanlaisissa tapauksissa asiat on ratkaistava samalla tavalla. Lisäksi ratkaisujen on oltava johdonmukaisia. Tarkoitussidonnaisuusperiaate edellyttää viranomaisen edistävänä viranomaisen oman tehtävän toteuttamista ja kulloinkin sovellettavan lain tavoitteita. Harkintavaltaa on käytettävä hyväksyttävään ja kunnan edun kannalta perusteltavaan tarkoitukseen. Tarkoitussidonnaisuusperiaate myös kieltää jonkin yksittäisen tahon perusteettoman suosimisen (ja kääntäen jonkin tahon perusteettoman syrjimisen).



Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

Objektiviteettiperiaate edellyttää asiallista ja puolueetonta toimintaa. Suhteellisuusperiaate tarkoittaa puolestaan sitä, että käytettävät keinot on mitoitettava oikein; käyttävät keinot eivät esim. saa johtaa ihmisten oikeuksien rajoittamiseen tai omaisuudelle aiheutuvaan haitaan enempää kuin on perusteltua ottaen huomioon keinojen tavoitteena oleva päämäärä. Luottamuksensuojaperiaate tarkoittaa, että yksityisen on voitava luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen sekä hallintopäätösten pysyvyyteen.

Tilapäisen valiokunnan asettamiseen johtaneessa aloitteessa tarkoitettussa tilanteessa on kyse siitä, onko lautakunnan puheenjohtaja noudattanut toiminnassaan kaupungin toimintaa sääteleviä ja ohjaavia sääntöjä, periaatteita, strategiaa ja käytäntöjä ja onko toiminta ollut puolueetonta ja objektiivista ja käytös asialista ja kunnioittavaa. Saadun selvityksen perusteella on arvioitava, heikentävätkö osan lautakunnan jäsenitä kuulemisissa esille tuomat seikat valtuuston luottamusta tarkastuslautakunnan toimintakykyyn niin, että tilapäinen valiokunta voi esittää tarkastuslautakunnan erottamista ja valtuusto sitten erottaa tarkastuslautakunnan.

Toimielimen ja sen jäsenten tulee noudattaa kaupunginvaltuuston hyväksymiä sääntöjä, strategiaa ja periaatteita. Niin ikään toimielimen tulee noudattaa kaupunginhallituksen hyväksymiä ohjelmia ja periaatteita. Toimielimen ja sen jäsenten on siten toiminnassaan noudatettava mm. kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Joensuun kaupungin strategiassa on kaupungin arvoiksi todettu, että toimimme yhdessä, yhdenvertaisesti, rohkeasti ja kestävästi. Strategian mukaan on monta tapaa olla joensuulainen. Kunnioitamme toisiamme ja annamme jokaisen elää omannäköistään elämää. Kohtelemme kaikkia ihmisiä oikeudenmukaisesti. Toivotamme kaikki ihmiset tervetulleeksi.

Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on todettu, että tarkkaavaisuuden kiinnittäminen siihen, että ketään ei aseteta ilman hyväksyttävää syytä eri asemaan sukupuolen, iän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, mielipiteen, vakaumuksen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella, on yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on asetettu toimenpidesuunnitelma, joilla yhdenvertaisuutta kaupungissa edistetään. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman taustalla ovat myös edellä mainitut strategiassa määritellyt kaupungin arvot.

Kaupungin turvallisemman tilan pelisäännöt kiteyttävät kunnioittavan kohtaamisen elementit ja ohjeistavat puuttumaan aktiivisesti havaittuun epäasialliseen käyttäytymiseen. Pelisäännöissä on mm. todettu, että kohtamme uudet aiheet, henkilöt ja näkökulmat ennakkoluulottomasti. Annamme toisille tilaa, kiinnitämme huomiota sanavalintoihimme ja muistamme tapahtumien osallistujien moninaisuuden. Kunnioitamme jokaisen itsemäärittelyoikeutta emmekä tee oletuksia esimerkiksi toisten sukupuolesta, taustasta tai perhesuhteista. Niin ikään pelisäännöissä on todettu, että on inhimillistä tehdä virheitä. Saatamme loukata tahattomasti ja puhua harkitsemattomasti, esimerkiksi puhumalla vahingossa toisen päälle tai käyttämällä tahattomasti jotakin toista loukkaavaa sanaa. Huomautamme tällaisesta asiallisesti ja syyllistämättä. Osaamme pyytää anteeksi. Pelisäännöt on julkaistu joulukuussa 2022. Niitä ei ole käsitelty tai hyväksytty missään toimielimessä, vaan ne on valmisteltu työryhmätyönä liittyen lapsiystävällinen kunta -hankkeeseen. Sinällään turvallisemman tilan pelisäännöissä ei ole mitään sellaista, joka ei jo hyvien käytöstapojen mukaan kuuluisi jokaisen noudatettaviin periaatteisiin.

Edellä todetuin tavoin valiokunnan selvityksissä on käynyt ilmi, että tarkastuslautakunnan jäsenten ja varajäsenten näkemykset ovat selkeästi jakautuneet kahtia. Valiokunnalla ei ole perusteita epäillä kenenkään lautakunnan

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

jäsenen tai varajäsenen esittämiä omia kokemuksia lautakunnan toiminnasta. Kukin lautakunnan jäsen tulkitsee tapahtumia omasta näkökulmastaan ja omaa taustaansa ja maailmankatsomustaan vasten. Valiokunnan on mahdotonta tietää, mitä missäkin yksittäisessä esiin nostetussa tilanteessa on tapahtunut, jos vastakkain on kaksi toisistaan poikkeavaa näkemystä tapahtumista. Valiokunnan tehtävänä ei ole toimia tuomioistuimena ja ratkaista sitä, mikä näkemys on oikea tai väärä. Valiokunnan tehtävänä on pyrkiä selvittämään käytettävissään olevien keinoin valiokunnan asettamisen perustana olevassa aloitteessa mainittuja seikkoja, joilla voi olla vaikutusta arvioitaessa, nauttiiko tarkastuslautakunta valtuuston luottamusta vai ei. Tarkastuslautakunnan toiminnassa esille tulleiden moitittavien seikkojen tulisi olla sellaisia, että heikentävät luottamusta siihen, että tarkastuslautakunta voi hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti. Lautakuntaa ei voi erottaa vain sillä perusteella, että joku tai jotkut jäsenet tai heidän toimintansa ei miellytä ja näistä jäsenistä halutaan eroon.

Oikeudellisesti on mahdollista, että valtuuston epäluottamus perustuu tarkastuslautakunnan toimintaedellytysten heikkenemiseen esim. siksi, että lautakunta tai esim. tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ei toimi kaupungin strategian, ohjelmien tai suunnitelmien mukaisesti tai puheenjohtaja esittää epäasiallisia ja loukkaavia kannanottoja jostakin väestöryhmästä tai puheenjohtaja toimii niin, että hänen henkilökohtaiset mielipiteensä on mahdollista käsittää kaupungin viralliseksi näkemykseksi jossakin asiassa taikka puheenjohtajana ei salli tuoda esille tai ota asianmukaisesti käsiteltäväksi esityksiä, jotka poikkeavat hänen kannastaan tai vakaumuksestaan. Kaupunginvaltuuston tehtävä on päättäjänä arvioida, ovatko selvityksissä esille tulleet seikat sellaisia, että ne aiheuttavat sen, että lautakunta ei nauti valtuuston luottamusta. Viime kädessä kyse on poliittisesta arviosta.

Se, että tapahtumista on tarkastuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä erilaisia näkemyksiä osoittaa, että osa lautakunnan jäsenistä kokee, etteivät lautakunnan puheenjohtajan toimintatavat ole olleet asianmukaisia. Tällainen kokemus voi vaikuttaa epäasialliseksi toiminnan kokevien jäsenten toimintaan ja siten lautakunnan toimintaedellytyksiin. Toisaalta enemmistö lautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä ja tarkastuspäällikkö on kuitenkin sitä mieltä, että puheenjohtajan toiminta ei ole ollut epäasiallista ja lautakunta pystyy hoitamaan tehtävänsä. Tarkastuslautakunta on myös saanut tehtyä tarkastuskertomuksen, ja lautakunta on kokoontunut edelleen säännöllisesti, mikä osoittaa, että lautakunta on haasteista huolimatta kyennyt hoitamaan keskeisimmän tehtävänsä.

### **Esteellisyys**

Valtuustossa valtuutettujen esteellisyysperusteet ovat lievemmät kuin kunnanhallituksessa. Jos erotettavat luottamushenkilöt ovat myös valtuutettuja, he eivät KHO:n ratkaisun 1998:19 mukaan ole esteellisiä käsittelemään toimielimen erottamista valtuustossa. Em. KHO:n päätös koskee koko toimielimen erottamista kollektiivisesti. Sen sijaan jos kyse on puheenjohtajiston erottamisesta, erottamispäätöksen voi nähdä kohdistuvan sillä tavoin yksilöidymmin henkilöihin, että puheenjohtajien ollessa valtuutettuja heidän voi katsoa olevan esteellisiä osallistumaan asiasta päättämiseen.

Tilapäisen valiokunnan huomioita

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan on jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:

- tasapuolisuuteen ja yhdenvertaisuuteen lautakunnan toiminnassa/työskentelyssä
- hyvän hallinnon periaatteisiin
- asianmukaiseen suhtautumiseen sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

- ei esitä henkilökohtaisia mielipiteitään niin, että ne voidaan käsittää lautakunnan tai kaupungin kannaksi

Tarkastuslautakunnan on jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:

- turvallisemman tilan pelisääntöihin

### **Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan päätösesitys**

Tilapäinen valiokunta päättää

esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää todeta edellä mainittuun pohjautuen tarkastuslautakunnan nauttivan kaupunginvaltuuston luottamusta ja että tarkastuslautakunta voi jatkaa tehtävässään ja

pyytää tilapäisen valiokunnan esityksestä lausunnon kaupunginhallituksesta ja liittää lausunnon valiokunnan valtuustolle menevän päätösesityksen liitteeksi.

Keskustelu:

Keskustelussa Timo Puustinen ja Jasmin Pyöriäinen kannattivat pohjaesitystä.

Keskustelussa Maija Kuivalainen esitti, että tilapäinen valiokunta esittää, että kaupunginvaltuusto päättää todeta, että tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto on menettänyt kaupunginvaltuuston luottamuksen ja että tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto tulee erottaa. Jarno Pitko kannatti Maija Kuivalaisen esitystä.

Koska oli tehty esitys puheenjohtajiston erottamisesta, Matti Ketonen esitti, että tilapäinen valiokunta esittää, että kaupunginvaltuusto päättää todeta, että koko tarkastuslautakunta on menettänyt kaupunginvaltuuston luottamuksen ja että koko tarkastuslautakunta tulee erottaa. Outi Mara kannatti Matti Ketosen esitystä.

Ensimmäisessä äänestyksessä asetettiin vastakkain Maija Kuivalaisen ja Matti Ketosen esitykset. Ne, jotka kannattivat Maija Kuivalaisen esitystä äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Matti Ketosen esitystä äänestivät EI. Äänestys tehtiin nimenhuutoäänestyksenä. Jaa-ääniä annettiin neljä kappaletta (Maija Kuivalainen, Jasmin Pyöriäinen, Satu-Sisko Eloranta, Jarno Pitko) ja ei-ääniä 2 kappaletta (Matti Ketonen, Outi Mara), tyhjiä yksi (Timo Puustinen).

Toisessa äänestyksessä asetettiin vastakkain puheenjohtajan pohjaesitys ja ensimmäisessä äänestyksessä voittanut Maija Kuivalaisen esitys. Ne, jotka kannattivat puheenjohtajan pohjaesitystä äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Maija Kuivalaisen esitystä äänestivät EI. Äänestys tehtiin nimenhuutoäänestyksenä. Jaa-ääniä annettiin viisi kappaletta (Jasmin Pyöriäinen, Satu-Sisko Eloranta, Matti Ketonen, Outi Mara, Timo Puustinen) ja ei-ääniä kaksi kappaletta (Maija Kuivalainen, Jarno Pitko).

### **Päätös:**

Puheenjohtaja totesi, että edellä selostetun käsittelyn tuloksena tilapäinen valiokunta on hyväksynyt puheenjohtajan pohjaesityksen.

Maija Kuivalainen jätti päätökseen eriävän mielipiteen. Eriävän mielipiteen perustelut: Kuulemisten ja osin edellä esitetyn tilapäisen valiokunnan esittelytekstissä nostettujen asioiden perusteella tulkitseen, että tarkastuslautakunnan puheenjohtaja on toiminut tavalla, joka ei osoita puheenjohtajalta edellytettävää luottamuksellisuutta.”

Tilapäisen valiokunnan tausta-aineisto on oheismateriaalina ja se on luettavissa sähköisessä kokouksessa.

Kaupunginhallitus

§ 447

27.11.2023

Valimsteliija: hallintopalvelut

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää todeta lausuntonaan

että tilapäinen valiokunta on kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan selvittänyt ja tutkinut asian perusteellisesti ja asianmukaisesti. Valmistelu antaa kaupunginvaltuustolle edellytykset ottaa kantaa siihen, nautiiko tarkastuslautakunta kaupunginvaltuuston luottamusta.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

**Oheismateriaali**

Tilapäisen valiokunnan selvityspyyntö

Muistio vastauksista tilapäisen valiokunnan kysymyksiin 05102023

Kuulemiset 01112023\_15112023 Lopullinen 17112023

Kaupunginhallitus

§ 448

27.11.2023

**Valtiokonttorin päätös perinnönluovutusasiassa**

KH 27.11.2023 § 448

14/02.07.02.00/2022

Kaupungille tuli 9.12.2022 valtiokonttorilta ilmoitus perillisistä Joensuussa kuolleesta henkilöstä. Kaupunki on kansliatoimenpiteenä 13.12.2022 pyytänyt, että henkilön omaisuudesta valtiolle tuleva osuus luovutetaan Joensuun kaupungille.

Hakemuksessa todettiin, että kaupunki tulisi käyttämään omaisuuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuuluvaan lasten ja nuorten varhaisen tukitoiminnan palveluihin ja toimenpiteisiin ja niiden kehittämiseen.

Valtiokonttori on päätöksellään 13.11.2023 ratkaisut omaisuuden luovuttamista koskevan hakemuksen. Valtiokonttori on päättänyt, että

1. pesän pesän rahavaroista pysytetään valtiolle noin 60 %
2. Kuolinpesään kuuluva Polvijärvellä sijaitseva kiinteistö luovutetaan Polvijärven kunnalle seuraavin ehdoin:
  - 2.1. Kunta käyttää omaisuuden kulttuurin käyttötarkoituksiin, esimerkiksi Polvijärvellä järjestettävien tapahtumien esiintyjäpalkkioihin.
  - 2.2. Jos ilmaantuu perimään oikeutettu sukulainen tai testamentin saaja, kunta luovuttaa omaisuuden tälle.
3. Kuolinpesän muu omaisuus mukaan lukien kuolinpesään kuuluva Joensuussa sijaitseva tontti luovutetaan Joensuun kaupungille seuraavilla ehdoilla:
  - 3.1. Kaupunki vastaa pesän veloista ja maksuista.
  - 3.2. Kaupunki käyttää omaisuuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuuluvaan lasten ja nuorten varhaisen tukitoiminnan palveluihin ja toimenpiteisiin sekä niiden kehittämiseen.
  - 3.3. Jos ilmaantuu perimään oikeutettu sukulainen tai testamentin saaja, kaupunki luovuttaa omaisuuden tälle.

Kaupungille tulevassa osuudessa on Joensuussa sijaitseva asuintalotontti, yksiö Mäntyharjulla sekä rahavaroja. Tarkemmin pesän varat käyvät ilmi perukirjasta, joka on nähtävillä sähköisessä kokouksessa.

Käytännön järjestelyt kaupungille tulevan omaisuuden vastaanottamisesta hoitavat tässä tapauksessa hyvinvoinnin toimiala, asuntotoimisto, kaupunkirakennepalvelut/maaomaisuus ja kaupunginlakimies. Pesässä oleva asunto-osake ja kiinteä omaisuus realisoidaan, ellei niitä muuten voida käyttää määrättyyn tarkoitukseen. Pesässä olevat rahavarat sekä asunto-osakkeen ja kiinteän omaisuuden mahdollisesta realisoinnista saatavat varat osoitetaan hyvinvoinnin toimialle käytettäväksi Valtiokonttorin päätöksen mukaisella tavalla.

Valtiokonttorin päätös on nähtävillä sähköisessä kokouksessa.

Valmistelija: kaupunginlakimies

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

hyväksyä valtiokonttorin päätöksen ja ottaa vastaan kaupungille tulevan omaisuuden päätöksessä mainituilla ehdoilla ja

Kaupunginhallitus

§ 448

27.11.2023

valtuuttaa hyvinvoinnin toimialan, asuntotoimiston, kaupunkirakennepalvelut/maaomaisuuden ja kaupunginlakimiehen järjestämään omaisuuden vastaanottamisen.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

## Liitteet

- 1 Valtiokonttorin päätös kuolinpesän omaisuudesta

|                           |       |            |
|---------------------------|-------|------------|
| Kaupunkirakennelautakunta | § 115 | 19.09.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta | § 139 | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus         | § 449 | 27.11.2023 |

## Rantakatu 31 asemakaavamuutoksen ja tonttijaon hyväksyminen

KRAKLIK 19.09.2023 § 115

Kaavahanke on lähtenyt liikkeelle Joensuun kaupungin aloitteesta. Muutoksen lähtökohtana on se, että kaupungilla itsellään ei ole enää käyttöä kiinteistölle ja sen rakennuksille. Kaavamuutoksella ratkaistaan tontin ja sillä sijaitsevan rakennuksen tulevaisuus.

Kaavamuutosalue sijaitsee kaupungin keskustassa, Rantakadun ja Yläsatamakadun risteyksessä alle 500 metrin päässä kauppatorilta. Kaava-alueeseen kuuluvat entisen konservatorion A-talon tontti, osoitteessa Rantakatu 31 ja viereistä katualuetta.

### Asemakaavaratkaisun kuvaus

Kaavaratkaisu mahdollistaa tontilla olevan rakennuksen Yläsatamakadun puoleisen siiven säilymisen, sekä uudisrakentamisen Rantakadun varteen. Asemakaavamuutoksella osoitetaan Yläsatamakadun puoleinen rakennussiipi suojeltavaksi, jolloin se muodostuu omaksi rakennukseksi. Rantakadun puoleiselle korttelin osalle esitetään 5-kerroksisen uudisrakennuksen rakentamista.

Korttelin nykyinen käyttötarkoitus, opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO), muutetaan asuin- liike ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL).

Kaavamuutoksen myötä korttelialue pienenee 265 m<sup>2</sup>:llä, koska pyörätienä käytettävä osa liitetään Rantakadun katualueeseen. Korttelialue muodostuu kahdesta tontista.

Yläsatamakadun puoleinen tontti on kooltaan 917 m<sup>2</sup>. Tontin rakennusoikeus on 1100 k-m<sup>2</sup> ja se vastaa säilytettävän rakennuksen kokoa hieman ylöspäin pyöristettynä. Tontissa on yksi rakennusala, joka myötäilee olemassa olevaa rakennusta. Rakennusala osoitetaan merkinnällä sr-1. Rakennusalan ulkopuolelle saa rakentaa hissin ja pilareilla tuettuja parvekkeita. Ne tulee sijoittaa pihan puolelle. Säilytettävän rakennuksen kaupunkikuvallisten arvojen turvaamiseksi kaavassa on määrätty, että julkisivuihin vaikuttavista muutoksista tulee toimittaa suunnitelmia puoltava museoviranomaisen lausunto tai muu todistus rakennus- tai toimenpidelupapäätöstä varten.

Toinen tontti on suuruudeltaan 1824 m<sup>2</sup> ja sen rakennusoikeus on 3000 k-m<sup>2</sup>. Tontin rakennusala sijaitsee Rantakadun varrella. Suurimmaksi kerrosluvuksi esitetään viisi kerrosta. Korttelin pysäköintialue, leikki- ja oleskelupiha sekä jätehuolto sijaitsevat tällä tontilla. Tämä edellyttää yhteisjärjestelysopimuksen ja rasitteiden perustamisen. Rakentamista koskevilla määräyksillä on pyritty siihen, että uudisrakennus soveltuu samassa korttelissa sijaitsevan rakennuksen arkkitehtuuriin, jotta kortteliin muodostuu kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen kokonaisuus.

Pysäköinti on toteutettava korttelissa pääosin pihakannen alle. Osa autopaikoista voidaan toteuttaa pihakannelle ja osan voi sijoittaa tontin ulkopuolelle pysäköintilaitokseen. Yhteiskäyttöautolla voidaan pienentää autopaikkavelvoitetta.

### Vireilletulovaiheen palautteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä 20.5.-21.6.2021. Siitä annettiin kahdeksan lausuntoa, joista kuudessa oli kommentoitavaa. Lisäksi OAS:sta

|                           |       |            |
|---------------------------|-------|------------|
| Kaupunkirakennelautakunta | § 115 | 19.09.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta | § 139 | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus         | § 449 | 27.11.2023 |

jätettiin yksi mielipide. Aloitusvaiheen palautteiden tiivistetty kooste ja vastineet ovat kaavaselostuksen liitteessä 3.

Lausuntojen merkittävät kommentit liittyivät entisen konservatorion rakennuksen kulttuurihistoriallisiin arvoihin ja sitä koskevaan suojelutarpeeseen. Ainoassa jätetyssä mielipiteessä nostettiin huoli uudisrakentamisen korkeudesta ja ikkunoiden sijoittamisesta naapuritontin läheisyyteen.

Vastineissa todettiin, ettei rakennuksen täydellistä suojelua ole nähty mahdollisena vaihtoehtona. Sen sijaan kaavaluonnosratkaisu perustuu kompromissimalliin, jossa Yläsatamakadun rakennusosa säilytetään ja sen rinnalle mahdollistetaan uudisrakentaminen.

#### **Luonnosvaiheen palautteet**

Asemakaavaluonnos oli nähtävänä 15.9.-17.10.2022. Kaavaluonnoksesta annettiin kahdeksan lausuntoa, joista viidessä oli kommentoitavaa. Pelastuslaitoksella, Joensuun vedellä, eikä Telialla ollut huomautettavaa. Mielipiteitä oli vain yksi. Luonnosvaiheen palautteiden tiivistetty kooste ja vastineet ovat kaavaselostuksen liitteessä 5.

Merkittävimmät lausunnot jättivät jälleen Pohjois-Karjalan ELY-keskus ja alueellinen vastuumuseo. Kummassakin lausunnossa muistutetaan entisen kauppaopilaitoksen kaupunkikuvallisesta ja historiallisesta arvosta.

ELY-keskus esittää muun muassa, että Rantakadun rakennusmassan säilymisen edellytyksiä ja/tai säilymisen esteitä tarkasteltaisiin tarkemmin tai mikäli se ei ole mahdollista, tutkittaisiin kaavaluonnoksessa esitettyä matalamman uudisrakennuksen edellytyksiä. Lisäksi ELY-keskus suhtautuu kielteisesti kaavaluonnoksen määräykseen, jonka mukaan saa toteuttaa ranskalaisia parvekkeita ja aurinkokeräimiä suojeltavan osan Yläsatamakadun puoleiselle sivulle.

Alueellinen vastuumuseo puolestaan toivoo, että kaavaratkaisu pohjautuisi vaihtoehtoon, jossa koulurakennus säilyisi kokonaisuudessaan ja siihen mahdollistettaisiin uusi käyttötarkoitus. Ratkaisu olisi kaupungin ilmastotavoitteiden osalta kannatettavin. Museo toteaa lisäksi, että kaavaselostuksessa on esitetty vaihtelevia arvioita rakennuksen kunnosta ja korjauskustannuksista, eikä siinä ole arvioitu kaavan vaikutuksia kaupungin ilmastotavoitteisiin.

Ympäristönsuojelunkin mielestä rakennuksen osittainen suojelu ei ole sopivin vaihtoehto. Sen antamassa lausunnossa esitetään, että mikäli täydellinen suojelu ei ole mahdollista, uudisrakentamisessa tulisi edellyttää säilyvän rakennusosan muotokielen toistamista.

Vastineissa todetaan, että kaavaluonnoksessa on esitetty Yläsatamakadun rakennusosan suojelua, vaikka kaavamuutosta ohjaavassa keskustan osayleiskaavassa konservatoriorakennusta ei ole osoitettu suojeltavaksi. Rakennuksen täydellistä suojelua ei kuitenkaan nähdä mahdollisena vaihtoehtona muun muassa sen takia, että rakennuksen korjaaminen ja sen muuttaminen uuteen käyttöön on haasteellista. Osittaista suojelua pidetään parempana ratkaisuna kuin koko rakennuksen poistumista kaupunkikuvasta uudisrakentamisen tieltä.

Kaavassa on julkisivua, korkeusasemaa, rakentamisen kaupunkikuvallista laatua ja ympäristöön sopeutumista koskevia määräyksiä. Kaavamääräyksillä on pyritty siihen, että uudisrakentaminen soveltuu suojeltavan rakennusosan julkisivun



|                           |       |            |
|---------------------------|-------|------------|
| Kaupunkirakennelautakunta | § 115 | 19.09.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta | § 139 | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus         | § 449 | 27.11.2023 |

tyyliin. Luonnosvaiheessa kyseiset määräykset on katsottu riittäväksi. Määräyksiä on tarkennettu ehdotusvaiheessa.

Vastuullisen museon mainitsema vaihtelu rakennuksen kunnon ja sen korjauskustannuksen arvioissa johtuvat siitä, että kaavaselostukseen liitetty kiinteistökortti palvelee rakennuksen kunnossapitosuunnittelua opetusrakennuskäytön jatkamiseksi. Kortissa ei ole siis huomioitu aikaisempaa korjausvelkaa, eikä tilojen toimivuuden kannalta välttämättömiä seikkoja, kuten muun muassa esteettömyysvaatimukset tai konserttisalin oheistilojen parantaminen. Lisäksi todellisen korjaustarpeen määrittämiseksi tulisi tehdä kuntotutkimuksia, esimerkiksi perustuksista ja yläpohjarakenteista.

Kaavaluonnoksesta ainoan mielipiteen antaja puoltaa ratkaisua, jossa Yläsatamakadun rakennusosa säilyy, eikä palaute aiheuttanut kaavaratkaisuun toimenpiteitä. Palautteen antajan ehdotus entisen konservatorion konserttisalin hyödyntämisestä vuokratilana ei ole ratkaistavissa kaavamuutoksella. Vastineessa on todettu, että vuokraaminen edellyttäisi korjaustoimenpiteitä, joita ei olisi tarkoituksenmukaista suorittaa.

#### **Tontinluovutuskilpailu**

Kaupunkirakennepalvelut on samanaikaisesti kaavaluonnoksen kanssa järjestänyt tarjouskilpailun Rantakatu 31:n tontista. Kilpailun järjestämisen tarkoituksena oli huolehtia kaupungin tavoitteiden toteutumisesta, lainmukaisesta avoimesta kaavoitusmenettelystä ja mahdollistaa tarjouskilpailuun liittyvä innovointi. Asemakaavaluonnos asetti reunaehdot hyväksyttävälle tarjouksille kilpailuohjelman muiden ehtojen ohella. Kaavakartan ja selostuksen lisäksi kilpailuaineistoon liitettiin kaavaluonnoksesta saatu palaute ja palautteeseen annetut vastineet.

Kilpailun ratkaisemisen jälkeen tontti rakennuksineen on varattu tarjouskilpailun voittajalle, Rakennustoimisto K. Tervo Oy:lle (KRAKLIK 14.3.2023 § 41). Kiinteistökaupasta on tehty esisopimus kaavaluonnoksen ja tarjouksen pohjalta.

Nähtävilläolon jälkeen kaavaluonnosta on työstetty kaavaehdotukseksi yhdessä kilpailun voittajan kanssa. Kaavaratkaisu eroaa jossain määrin luonnosvaiheessa esitetystä. Kaavaluonnoksesta poiketen ehdotuksen mukainen korttelialue muodostuu kahdesta eri tontista. Myös rakennusalojen määrää on vähennetty kolmesta kahteen ja kokonaisrakennusoikeutta on pienennetty.

Lisäksi kaavaratkaisuun on tehty muutama tarkennus. Ehdotuksessa sallitaan asumisen sijoittaminen ensimmäisiin kerroksiin ja niihin liiketilojen sijoittamisen edellyttävä kaavamääräys on poistettu. Perusteluna on liiketilojen vähäinen kysyntä, etenkin keskustatoimintojen alueen reunakortteleissa ja sen ulkopuolella. Lisäksi liiketilojen rakentamisella ilman tietoa mahdollisesta toimijasta on riski, että tilat jäävät tyhjilleen. Korttelialueen käyttötarkoitus mahdollistaa muutenkin liiketilojen sijoittamisen tontteihin, mikäli kysyntä kasvaa.

Säilytettävää rakennusta koskevat kaavamääräykset on täydennetty. Niistä on neuvoteltu alueellisen museon ja ELY-keskuksen viranomaisten kanssa.

Kaavaselostuksessa on arvioitu karkeasti kaavaratkaisun vaikutukset kaupungin ilmastotavoitteisiin. Joensuun kaupunki on lähtenyt mukaan hankkeeseen, jossa kehitetään asemakaavojen kasvihuonekaasupäästöjen arviointia (AVA-työkalu). Työkalua ei ole kaavaprosessin aikana vielä otettu käyttöön.

Tonttijaolla muodostuvat II kaupunginosan korttelin 14 tontit 13 ja 14, sekä katualuetta. Kyseessä on kaavoitusohjelman työ nro 1775.

|                           |       |            |
|---------------------------|-------|------------|
| Kaupunkirakennelautakunta | § 115 | 19.09.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta | § 139 | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus         | § 449 | 27.11.2023 |

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti Natalia Musikka / PS

**Kaupunkiympäristöjohtajan viransijaisen päätösehdotus:**

Kaupunkirakennelautakunta päättää

asettaa edellä selostetun Rantakatu 31 asemakaavamuutoksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville,

pyytää lausunnot Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja Pohjois-Karjalan alueelliselta vastuumuseolta,

sekä jos asemakaavan muutosta vastaan ei tehdä muistutuksia ja mikäli lausunnoissa ei ole huomautettavaa,

esittää kaupunginhallitukselle, että se ehdottaa, että kaupunginvaltuusto

päättää hyväksyä edellä selostetun ja liitteenä olevan kaavakartan mukaisen Rantakatu 31 asemakaavamuutoksen ja tonttijaon.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaavoituspäällikkö Pauli Sonninen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

KRAKLIK 21.11.2023 § 139

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä 28.9.-30.10.2023 ja siitä pyydettiin lausunnot edellisessä päätöksessä mainituilta tahoilta.

Kaavaehdotuksesta saatiin Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ja Pohjois-Karjalan vastuumuseon lausunnot. Kaavaselostuksen liitteeksi 7 on lisätty ehdotusvaiheen palauteraportti, joka sisältää saadut lausunnot ja vastineet niihin.

ELY-keskus toteaa antamassaan lausunnossa, että kaavaehdotuksessa esitetyn kahden erillään sijaitsevan rakennusmassan ratkaisun myötä Rantakadun liikennemelu tulee todennäköisesti kantautumaan leikki- ja oleskelualueeksi varatulle alueen osalle. ELY-keskus esittää, että yleisiä määräyksiä täydennetään siten, että rakennuslupahakemukseen on sisällytettävä meluselvitys ja tarvittaessa suunnitelma rakenteista, joilla toteutetaan ulko-oleskelualueiden riittävä melusuojaus.

Kaavassa ei ELY-keskuksen mukaan tulisi sallia ranskalaisia parvekkeita, aurinkokeräimiä tai muita vastaavan tyyppisiä muutoksia Yläsatamakadun puoleiseen julkisivuun tai katuosassa näkyvälle katon lappeelle. Muutokset heikentäisivät rakennuksen kulttuurihistoriallisia ja arkkitehtonisia arvoja, varsinkin kun kyseinen julkisivu on säilynyt vuosikymmeniä samanlaisena ja tulee kannattelemaan jatkossakin rakennuksen arvoja. Toivotaan kuitenkin, että kaava sallisi julkisivun palauttaminen alkuperäiseen asuunsa. Tämä tarkoittaa sitä, että konserttisalia varten tehdyt ikkunoiden umpeen levytykset poistettaisiin.

Lisäksi ELY toivoo, että kaavaselostuksessa ja -kartalla tuodaan selvemmin esille, mitkä muutokset on mahdollista tehdä suojellun rakennuksen julkisivulle, avataan

|                           |       |            |
|---------------------------|-------|------------|
| Kaupunkirakennelautakunta | § 115 | 19.09.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta | § 139 | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus         | § 449 | 27.11.2023 |

konserttisalin kohtaloa ja lisätään sisätiloja sekä sisätilojen alkuperäisiä rakenteiden ja elementtien säilyttämistä koskeva määräys.

Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausunnossa todetaan, että esitettyä kompromissiratkaisua Yläsatamakadun puoleisen rakennusosan suojelusta pidetään osittain hyväksyttävänä, vaikka rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen ja kaupungin ilmastotavoitteiden kannalta koko olemassa olevan rakennusmassan säilyttäminen ja hyödyntäminen olisi kannatettavampaa. Lisäksi pidetään valitettavana, että kaavaehdotusratkaisun myötä maakunnallisesti merkittäväksi osoitettu rakennus tulee mahdollisesti kokemaan merkittäviä muutoksia.

Edellisestä huolimatta museo on pääpiirteittäin tyytyväinen neuvottelujen tuloksena syntyneisiin kaavamääräystarkennuksiin, jonka mukaan museoviranomaisella on mahdollisuus vaikuttaa suojeltuun osaan tuleviin muutoksiin. Museo esittää kuitenkin harkittavaksi, että lausuntomahdollisuus ulotettaisiin myös suojellun osan sisätilojen alkuperäisiä rakenteita koskeviin ratkaisuihin.

Vastineessa ELY-keskuksen lausuntoon todetaan, että kaavakarttaan lisätään melusuojausmerkintä ja sitä täsmäntävä määräys leikki- ja oleskelualueen suojelemiseksi Rantakadun liikennemelulta. Lisäksi kaavamääräys 6 täydennetään siten, että kadun puoleisilla sivuilla julkisivuista ulkonevat tai ranskalaiset parvekkeet eivät ole sallittuja.

Kaavaselostukseen on lisätty otsikko, jossa avataan suojelumerkinnän tarkoitusta ja kerrotaan lyhyesti mitä merkintä sallii ja mitä ei. Lisäksi vaikutukset rakennettuun ympäristöön, kaupunkikuvaan ja rakennettuun kulttuuriperintöön on täydennetty konserttisalin osalta. Yläsatamakadun julkisivun palauttaminen alkuperäiseen muotoon on mahdollista kaavaratkaisun puitteissa. Konserttisalin kohtalo riippuu siitä, mikä on rakennuksen lopullinen käyttötarkoitus.

Kaavassa tullaan jatkossa sallimaan aurinkokeräimien sijoittaminen myös Yläsatamakadun puoleiselle katon osalle. Vastineessa huomioidaan, että aurinkokeräimien salliminen kaavassa on kestävä kaupunkiympäristön tavoitelinjausten mukaista ja, että aurinkoenergiaratkaisut kehittyvät jatkuvasti, esimerkiksi vesikattorakenteeseen integroidut ratkaisut tulevat tulevaisuudessa yleistymään.

Lopuksi vastineissa molempiin saatuihin lausuntoihin todetaan, että erilaiset käyttötarkoitukset vaativat erilaisia toimenpiteitä ja sisätilaratkaisuja, joilla voi olla vaikutuksia myös julkisivuihin. Kaavan laatimisvaiheessa suojeltavan rakennuksen lopullinen käyttötarkoitus ei ole tiedossa ja mahdollisia muutostarpeita, muutosten luonnetta tai laajuutta on vaikea ennakoita.

Kaavassa sisätiloja tai kiinteää sisustusta ei ole otettu mukaan suojelupiiriin. Suojeluratkaisu vain julkisivujen osalta nähdään riittävänä. Kulttuuriympäristön vaaliminen kaavassa toteutuu vähintään rakennuksen kaupunkikuvallisesti olennaisimman, eli julkisivun, osalta. Suojelua tai rakennuksen osien säilyttämistä on mahdollista toteuttaa enemmänkin, mikäli tontin kehittäjältä löytyy kiinnostusta.

Muutosten ohjaaminen ja valvominen onnistuu parhaiten korjaus- tai rakennushankkeen yhteydessä. Myös sisätilojen elementtien ja yksityiskohtien säilyttämisen mahdollisuuksia voidaan tutkia toteutussuunnittelun aikana. Tämän vuoksi kaavamääräyksissä edellytetään, että muutokset tehdään yhteistyössä museoviranomaisten kanssa, joilta on saatava suunnitelmia puoltava lausunto ennen rakennus- tai toimenpidelupapäätöstä.

|                           |       |            |
|---------------------------|-------|------------|
| Kaupunkirakennelautakunta | § 115 | 19.09.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta | § 139 | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus         | § 449 | 27.11.2023 |

Nähtävilläolon jälkeen asemakaavaehdotukseen on tehty seuraavia muutoksia:

- Lisätty melusuojausmerkintä sekä yleinen määräys 9.
- Täydennetty määräykset 6. ja 16.

Kaavaselostus on täydennetty vastaamaan kaavaehdotukseen tehtyjä muutoksia. Lisäksi kaavaratkaisun kuvaus ja yleisperustelut -kohdan alle on lisätty otsikko, kaavaprosessin ja kaavan vaikutusten arvioinnin kohdat on täydennetty. Kaavaselostukseen tehdyt täydennykset ovat kursivoidulla tekstillä.

Muilta osiltaan kaavaehdotus säilytetään ennallaan. Kaavaan tehdyt muutokset eivät ole vaikutuksiltaan merkittäviä, minkä vuoksi kaavaehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti Natalia Musikka / PS

**Kaupunkiympäristöjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunkirakennelautakunta päättää

hyväksyä vastineet asemakaavaehdotuksesta saatuihin lausuntoihin,

hyväksyä asemakaavan muutosehdotukseen sekä kaavaselostukseen tehdyt muutokset,

todeta, että tehdyt muutokset eivät edellytä kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista ja

esittää kaupunginhallitukselle, että se ehdottaa, että kaupunginvaltuusto

päättää hyväksyä edellä selostetun ja liitteenä olevan kaavakartan mukaisen Rantakatu 31 asemakaavamuutoksen ja tonttijaon.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaavoituspäällikkö Pauli Sonninen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

KH 27.11.2023 § 449  
1663/10.02.03.00/2021

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

hyväksyä edellä selostetun ja liitteenä olevan kaavakartan mukaisen Rantakatu 31 asemakaavamuutoksen ja tonttijaon.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

**Liitteet**

- 2 Kaavakartta, Rantakatu 31, 15.11.2023
- 3 Kaavaselostus, Rantakatu 31, 15.11.2023

|                           |       |            |
|---------------------------|-------|------------|
| Kaupunkirakennelautakunta | § 115 | 19.09.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta | § 139 | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus         | § 449 | 27.11.2023 |

## Oheismateriaali

Konservatorion Rakennushistoriallinen selvitys  
Kiinteistökortti: konservatorio, Rantakatu 31

Sisäisen tarkastuksen toimikunta (s) § 25  
Kaupunginhallitus § 450

07.11.2023  
27.11.2023

### **Kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen muuttaminen**

SISTARTK 07.11.2023 § 25

Kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen sisältöä on muutettava sen ajantasaistamiseksi.

Tehtävät muutokset käyvät ilmi liitteenä olevasta Kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeesta. Tämä toimintaohje kumoaa aikaisemman kaupunginhallituksen 11.4.2022 § 150 hyväksymän toimintaohjeen.

Tarkastuspäällikkö antaa selvityksen toimintaohjeesta.

#### **Tarkastuspäällikön muutettu päätösehdotus:**

Toimikunta käsittelee liitteenä olevan kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen ja saattaa sen samalla kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus oikeuttaa Sisäisen tarkastuksen yksikön tekemään toimintaohjeeseen tarvittaessa stilistisiä muutoksia, kuten toimintaohjeeseen sisältyvien hallintosäännön pykälänumeroiden ja tilivelvollisten titteleiden nimissä tapahtuvien muutosten päivitystä.

#### **Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 27.11.2023 § 450  
275/00.03.01.00/2023

Oheismateriaalina kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohje 2022 KH hyväksynyt 11.4.2022 § 150.

#### **Kaupunginjohtaja päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä

liitteenä olevan kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeuttaa Sisäisen tarkastuksen yksikön tekemään toimintaohjeeseen tarvittaessa stilistisiä muutoksia, kuten toimintaohjeeseen sisältyvien hallintosäännön pykälänumeroiden ja tilivelvollisten titteleiden nimissä tapahtuvien muutosten päivitystä.

#### **Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

#### **Liitteet**

4 Muutettu Kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohje KH hyväksyttäväksi 11/2023

#### **Oheismateriaali**

Vanha Kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohje 2022\_KH hyväksynyt 11.4.2022 § 150

Kaupunginhallitus

§ 451

27.11.2023

**Kaupunginhallituksen kokoontuminen kevätkaudella 2024**

KH 27.11.2023 § 451  
1586/00.01.02.04/2023

Kaupunginhallituksen tulee päättää kevätkauden 2024 kokousajankohdista kokoustilan varaamista ja kaupunginhallituksen jäsenten omia aikavarauksia varten.

Valmistelija: hallintopalvelut

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

merkitä tiedokseen kaupunginhallituksen kokoukset kevätkaudella 2024 alla esitetyn mukaisesti

Kokoukset pidetään pääsääntöisesti maanantaisin klo 15:00 ja kaupunginvaltuuston kokouspäivinä (valtuuston kokouspäivät tummennetulla) klo 14:00 seuraavasti:

|           |                                      |
|-----------|--------------------------------------|
| Tammikuu  | 15.1., 22.1. (klo 16:00) ja 29.1.    |
| Helmikuu  | 5.2., 12.2., <b>19.2.</b> ja 26.2.   |
| Maaliskuu | 11.3., 18.3., ja <b>25.3.</b>        |
| Huhtikuu  | 8.4., 15.4., 22.4. ja <b>29.4.</b>   |
| Toukokuu  | 6.5., 13.5., 20.5. ja <b>27.5.</b>   |
| Kesäkuu   | 3.6., 10.6. <b>17.6.</b> ja to 20.6. |

Iltakouluja pidetään tarvittaessa ja niistä sovitaan erikseen.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 452

27.11.2023

**Kaupunginvaltuuston kokoontuminen kevätkaudella 2024**

KH 27.11.2023 § 452  
1585/00.01.02.04/2023

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättämääränsä aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo se tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäjäsen valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa.

Kaupunginvaltuuston vuoden 2024 kevätkauden kokoukset on suunniteltu pidettäväksi maanantaisin **19.2., 25.3., 29.4., 27.5. ja 17.6. alkaen klo 17:00.**

Kaupunginvaltuuston talousseminaari/-iltakoulu pidetään ma 22.1.2024 klo 9:00-15:30.

Iltakouluja ja seminaareja pidetään tarvittaessa ja niistä sovitaan erikseen.

Valmistelija: hallintopalvelut

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä tiedokseen yllä esitetyt suunnitellut kokousajankohdat.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.



Kaupunginhallitus

§ 453

27.11.2023

**Presidentinvaalien ulkomainonnan ohjeet ja järjestelyt vuonna 2024**KH 27.11.2023 § 453  
919/00.00.00.02/2023

Presidentinvaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2024. Vaalin ennakkoäänestysaika on 17. – 23.1.2024.

Jos kukaan ehdokkaista ei saa ko. vaalissa vähintään puolta annetuista äänistä, toimitetaan sunnuntaina 11.2.2024 toinen vaali kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan kesken. Toisen vaalin ennakkoäänestysaika on 31.1. – 6.2.2024.

Kuntaliitto on suositellut yleiskirjeessään 17/2023 (1.11.2023), että vaalien ulkomainonta kuntien luvanvaraisilla alueilla aloitettaisiin viikkoa ennen ensimmäisen vaalin ennakkoäänestyksen alkua eli keskiviikkona 10.1.2024. Henkilökohtainen mainonta on mahdollista aloittaa noin kuukausi ennen vaalipäivää eli torstaina 28.12.2023. Kuntaliiton ohje on oheismateriaalina.

Ulkomainonnan yhdenmukaisuuden, kaupunki- ja maisemakuvan sopivuuden sekä ympäristön siisteyden varmistamiseksi viestintä- ja tapahtumapalvelut on valmistellut Joensuussa noudatettavat vaalimainontaohjeet presidentinvaalia varten.

Esityslistan liitteenä ovat:

- puolueiden ja valitsijayhdistysten vaalimainonnan ohjeet
- ilmakuvat vaalimainospaikoista kaupunkikeskustan osalta ja kartta muiden kaupunginosien alueilta

Ohjeissa on määritelty paikat, joissa mainontaa saa harjoittaa sekä mainosten asettamisjärjestys ja mainosaika. Lisäksi ohjeissa on annettu määräykset mainosten sijoittamisesta ja poistamisesta, mainonnan ilmoitusvelvollisuudesta sekä maksuttomuudesta.

Edellä mainittujen kaupungin ohjeiden lisäksi oheismateriaalina on Väyläviraston ohje vaalimainonnan sijoittamisesta.

Mainonnan keskeiset muutokset:

- yhdenmukaistettu henkilökohtaisen mainonnan ajan pidennys Väyläviraston ohjeistuksen mukaisesti. Henkilömainonta sallittu kuukausi ennen varsinaista vaalipäivää.
- yhdenmukaistettu henkilökohtaisen mainonnan maantien tiealueelle sijoitettavan tilapäisen ilmoituksen leveys tai korkeus, joka saa olla enintään 120 cm ja enimmäiskoko 1 neliömetri Traficomien ohjeistuksen mukaisesti.

Valmistelija: markkinointijohtaja

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

hyväksyä puolueiden ja valitsijayhdistysten vaalimainonnan ohjeet presidentinvaalissa esityslistan liitteiden mukaisina ja

tiedottaa ohjeista puolueiden ja valitsijayhdistysten yhteyshenkilöitä sekä keskusvaalilautakuntaa ja poliisia.

Kaupunginhallitus

§ 453

27.11.2023

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa tapahtumapalvelut tekemään tekniset korjaukset vaalimainontaohjeisiin.

## Liitteet

5 Vaalimainontaohjeet v. 2024 presidentinvaalit 28.1.2024

6 Vaalimainospaikat

## Oheismateriaali

Kuntaliiton yleiskirje presidentinvaalit 2024

Vaalimainonta teiden varsilla - Väylävirasto

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 373 | 02.10.2023 |
| Kaupunginhallitus | § 430 | 13.11.2023 |
| Kaupunginhallitus | § 454 | 27.11.2023 |

## **Presidentin- ja europarlamenttivaalien 2024 vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen**

KH 02.10.2023 § 373

Presidentinvaalin vaalipäivä on su 28.1.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on 17.1.-23.1.2024. Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali, on sen vaalipäivä 11.2.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on 31.1.-6.2.2024.

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on su 9.6.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on 29.5.-4.6.2024.

Vaalilain 15 §:n mukaan kaupunginhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

1. kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja
2. laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalilautakuntien varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevatjäsenten sijaan. Vaalilautakunta on päätösvaltainen kolmijäsenisenä.

Vaalitoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Vaalitoimikuntien varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalitoimikunta on päätösvaltainen kolmijäsenisenä.

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen.

Jäsenenä tai varajäsenenä ei vaalilautakunnassa tai vaalitoimikunnassa voi olla ehdokas. Lisäksi vaalitoimikunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy muutoin sen mukaan mitä kuntalaissa säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja vaalitoimikuntaan (71 ja 74 §). Ei ole estettä valita samaa henkilöä sekä vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan.

Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on, mahdollisuuksien mukaan, edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu.

Tasa-arvolain mukaan vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien sekä jäsenistä että varajäsenistä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Oikeusministeriöltä tulleen ohjekirjeen mukaan kunta voi asettaa samat vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat sekä presidentin- että europarlamenttivaaleihin.

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 373 | 02.10.2023 |
| Kaupunginhallitus | § 430 | 13.11.2023 |
| Kaupunginhallitus | § 454 | 27.11.2023 |

**Vaalilautakunnat:**

Voimassa olevan äänestysaluejaon mukaan Joensuun kaupunki on jaettu 23 äänestysalueeseen, joihin kaikkiin on asetettava vaalilautakunnat.

Äänestysalueet ovat:

- 001 Noljakanmäki
- 002 Noljakka
- 003 Linnunlahti
- 004 Kanervala
- 005 Keskikaupunki
- 006 Kaupungintalo
- 007 Penttilä
- 008 Niinivaara
- 009 Hukanhauta
- 010 Karsikko
- 011 Mutala
- 012 Rantakylä
- 013 Pataluoto
- 014 Utra
- 015 Iksenvaara
- 016 Heinävaara
- 017 Kiihtelys
- 018 Tuupovaara
- 019 Hammaslahti
- 020 Reijola
- 021 Niittylahti
- 022 Uimaharju
- 023 Eno

**Vaalitoimikunnat:**

Kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 2.10.2023 § 358 ennakkoäänestyksen järjestämisestä sairaaloissa, sosiaalihuollon toimintayksiköissä ja muissa vaalilain 9 §:ssä tarkoittamissa laitoksissa. Vaalitoimikuntia asetetaan kuusi.

Kunnallisjärjestöille/puolueille toimitetaan lomakkeet presidentin- ja europarlamenttivaalien vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista, joihin ehdotettavat jäsenet ja varajäsenet yhteystietoineen tulee merkitä. Luettelot tulee palauttaa kirjaamoon tai hallintopalveluihin hallintojohtajalle 3.11.2023 mennessä.

Valmistelija: asiakirjahallintopäällikkö ja hallintojohtaja

**Kaupunginjohtajan sijaisen päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

asettaa presidentin- ja europarlamenttivaaleihin kuhunkin äänestysalueeseen (23 kpl) vaalilautakunnan ja valita vaalilautakuntiin puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme muuta jäsentä sekä viisi varajäsentä,

asettaa laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten kuusi vaalitoimikuntaa ja valita vaalitoimikuntiin puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja yhden jäsenen sekä kolme varajäsentä ja

lykätä vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenten ja varajäsenten valitsemiset päätettäväksi kaupunginhallituksen kokoukseen 13.11.2023.

|                   |       |            |
|-------------------|-------|------------|
| Kaupunginhallitus | § 373 | 02.10.2023 |
| Kaupunginhallitus | § 430 | 13.11.2023 |
| Kaupunginhallitus | § 454 | 27.11.2023 |

Samat vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat asetetaan sekä presidentin- että europarlamenttivaaleihin.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 13.11.2023 § 430

Kunnallisjärjestöt/puolueet ovat toimittaneet hallintopalveluihin ehdotuksensa valittavista henkilöistä vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntiin presidentinvaaleihin 2024 ja europarlamenttivaaleihin 2024.

Joensuun kaupunki asettaa oikeusministeriöltä tulleen kirjeen mukaisesti samat vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat sekä presidentin- että europarlamenttivaaleihin.

Esityksistä laaditut yhteenvedot ovat liitteenä.

Valmistelija: hallintojohtaja

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

valita presidentinvaaleihin 2024 ja europarlamenttivaaleihin 2024 vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat liitteenä olevien luetteloiden mukaisesti.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 27.11.2023 § 454  
919/00.00.00.02/2023

Vaalilautakuntien kokoonpanoihin on tullut muutoksia.

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

tehdä seuraavat muutokset vaalilautakuntien kokoonpanoon:

1. Noljakanmäen äänestysalueen vaalilautakuntaan valitaan Anu Ruuttasen sijaan jäseneksi Tiia-Marie Okkonen.

13. Pataluodon äänestysalueen vaalilautakuntaan valitaan Eija Mälkiän sijaan jäseneksi/varapuheenjohtajaksi Siru Niemeläinen.

18. Tuupovaaran äänestysalueen vaalilautakuntaan valitaan Tatu Vatasen sijaan jäseneksi Hannu Soikkeli.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 455

27.11.2023

**Eropyyntö kaupunginvaltuutetun tehtävästä**

KH 27.11.2023 § 455  
1619/00.00.01.00.02/2023

Jaakko Leppänen on toimittanut sähköpostilla 9.11.2023 Joensuun kaupungille eropyynnön kaupunginvaltuutetun tehtävästä paikkakunnalta pois muuton vuoksi.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetuille.

Kuntalain 71 §:ssä säädetään muun muassa, että vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö, jonka kotikunta kyseinen kunta on.

Kuntalain 78 §:n 1 momentissa säädetään, että jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi.

Valmistelija: hallintojohtaja

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

todeta Jaakko Leppäsen luottamustoimen Joensuun kaupunginvaltuutettuna, päättyneiksi.

Jaakko Leppäsen sijaan kaupunginvaltuutetuksi nousee Perussuomalaisten 1. varavaltuutettu Anssi Jumppanen.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 456

27.11.2023

**Eropyyntö Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yhtymävaltuuston jäsenyydestä**

KH 27.11.2023 § 456

1686/00.00.01.00.13/2023

Sarianna Voutilainen on toimittanut 22.11.2023 eropyynnön Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yhtymävaltuuston jäsenyydestä paikkakunnalta pois muuton vuoksi.

Kuntalain 71 §:ssä säädetään muun muassa, että vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö, jonka kotikunta kyseinen kunta on.

Kuntalain 78 §:n 1 momentissa säädetään, että jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi.

Kuntalain 76 §:n 1 momentin mukaan vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka kuntalain 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä eikä kukaan ko. kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän perussopimuksen 7 §:n 6 momentissa määrätään, että mikäli valtuuston jäsen menettää vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen on edustettava samaa poliittista ryhmää kuin se, jonka tilalle hänet valitaan.

Valmistelija: hallintojohtaja

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

todeta Sarianna Voutilaisen luottamustoimen Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria yhtymävaltuuston jäsenenä päättyneeksi ja valitsee Voutilaisen tilalle uuden jäsenen Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yhtymävaltuustoon.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

|                                 |       |            |
|---------------------------------|-------|------------|
| Kaupunginvaltuusto              | § 62  | 29.05.2023 |
| Henkilöstö- ja työllisyysjaosto | § 78  | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus               | § 457 | 27.11.2023 |

### **Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloite rasisminvastaisen työn vahvistamisesta**

KV 29.05.2023 § 62

Valtuutettu Maija Kuivalainen jätti 29.5.2023 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen rasisminvastaisen työn vahvistamisesta.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Ville-Pekka Timonen, Alia Dannenberg, Anni Järvinen, Petteri Tahvanainen, Helmi Vanhanen, Ella Partanen, Anniina Kontiokorpi, Hannele Autti, Jasmin Pyöriäinen, Mika Piironen, Virve Mikkonen, Anni Torni, Wilma Poutanen, Jenni Laasonen, Anu Honkanen, Satu-Sisko Eloranta, Jenni Mainonen, Jukka Hirvonen, Karita Kaita, Pekka Rätty, Hannu Holopainen, Ari Tielinen ja Merja Mäkisalo-Ropponen.

#### **Päätös:**

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

HETYJ 21.11.2023 § 78

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 5.6.2023 lähettää asian henkilöstöpalvelujen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuu

1. tekee aktiivisia toimia maahanmuuttaneiden poismuuton vähentämiseksi laajentamalla rasisminvastaista työtä.
2. Konkreettisina toimenpiteinä aloitteessa esitetään mm. rasisminvastaisen työryhmän muuttamista ohjausryhmäksi ja
3. osoittaa riittävän henkilöresurssia toiminnan koordinointiin.

Vastaus aloitteeseen:

#### **Kohta 1, rasisminvastainen työ Joensuussa**

Joensuun kaupungille on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Hetyj 20.6.2023), johon on koottu kaupungin palveluja sekä henkilöstöä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seuraa koordinaatioryhmä ja se raportoi niistä vuosittain henkilöstö- ja työllisyysjaostolle, joka lähettää raportin tiedoksi myös kaupunginhallitukselle.

Kaupungilla on valmisteilla perehdytyskurssi yhdenvertaisuusasioihin. Kurssin sisältö koskee laajasti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, mukaan lukien rasismia. Kurssi tulee olemaan osana henkilöstön perehdytystä. Myös luottamushenkilöillä on mahdollisuus käydä kurssiaineisto läpi.

Joensuun kaupunki pyrkii edistämään yhdenvertaisuutta rekrytoinneissa. Käytössä on anonymi rekrytointi, ja kaupunki on osa Romakon työnantajapoolia, joka ehkäisee romanitustaisten syrjintää työmarkkinoilla. Joensuun kaupunki on järjestänyt henkilöstölle koulutusta monimuotoisuuden edistämisestä ja vahvistamisesta työyhteisössä. Koulutuksen avulla pyritään ehkäisemään kaupungin omista rekrytoinneista turhia hakijoita rajoittavia tekijöitä.



|                                 |       |            |
|---------------------------------|-------|------------|
| Kaupunginvaltuusto              | § 62  | 29.05.2023 |
| Henkilöstö- ja työllisyysjaosto | § 78  | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus               | § 457 | 27.11.2023 |

Pitkäjänteistä osallisuutta edistävää työtä Joensuun kaupunki tekee mm. Joensuun osallisuusohjelmassa sovituin toimenpitein. Joensuun kaupungin hallinnoiman Yhdistykset yhdessä Joensuussa –hankkeen yhtenä toimenpiteenä on järjestöjen toimintojen kartoittaminen osana kansainvälisten osaajien asettautumisessa Joensuuhun. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n Kaksin – kohti kaksisuuntaista kotoutumista - hankkeen kanssa sekä hyödynnetään Yhdessä vapaaehtoiseksi -hankkeen kokemuksia vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi.

International House Joensuu on laajasti mukana verkostoissa ja hankevalmisteluissa, joissa kehitetään ulkomailta Joensuuhun muuttaneiden palveluja sekä tuetaan heidän asettautumistaan ja kotoutumistaan Joensuuhun. Hankkeissa on yhtenä keskeisenä kehittämiskohteena yhteiskunnan ja työpaikkojen vastaanottavuuden parantaminen. Työpaikkojen moninaisuutta arvostavat ja moninaisuuden mahdollistavat, hyvät ja (psykologisesti) turvalliset työkäytännöt ehkäisevät tehokkaasti rasismia työpaikoilla ja rekrytoinneissa.

## **Kohta 2, rasisminvastaisen työryhmän muuttaminen ohjausryhmäksi**

Joensuun seudun rasismien vastaisen toimikunnan tehtävänä on välittää ajantasaista tietoa ja havaintoja väestösuhteiden tilasta, tutkimuksesta ja koulutusmahdollisuuksista sekä edistää toimijoiden ja kuntalaisten yhteistyötä ja hyviä väestösuhteita. Ryhmässä on laaja edustus kunnista, oppilaitoksista, järjestöistä ja viranomais-toimijoista. Toimikunnan puheenjohtaja on Itä-Suomen yliopistolta ja varapuheenjohtaja Joensuun kaupungin International House Joensuusta. Tavoitteena on, että toimikunta kattaa mahdollisimman laajasti Pohjois-Karjalan alueen toimijat. Toimikunta kokoontuu 3-5 kertaa vuodessa ja tarvittaessa muodostetaan alatyöryhmiä teemoittain. Ryhmä tekee rasismien vastaista viestinnällistä ja koulutuksellista työtä; tavoitteena on havaita, puuttua ja ennaltaehkäistä rasismia sekä antaa tukea ja neuvontaa rasismia kohdanneille ja heidän läheisilleen. Ryhmä voi tarvittaessa myös auttaa tekemään rikosilmoituksen. Myös Joensuun kaupungin verkkosivuilla on palautelomake (Joensuu kaupunki hallinto/yhdenvertaisuus/turvattomasta tilanteesta ilmoittaminen), johon voi tehdä turvallisuushavainnon syrjinnästä, häirinnästä ja turvattomista tilanteista.

Toimijat nimittävät omat edustajansa rasismien vastaiseen toimikuntaan, osallistujien määrää ei ole rajoitettu. Toimikunta viestii rasististen käsitysten ja rakenteiden sekä muiden ennakkoluulojen purkamisen tavoista, rasismien vastaisen toiminnan merkityksestä sekä tukee työorganisaatioita arjen rasismien ja rakenteisiin piiloutuneen rasismien tunnistamisessa ja purkamisessa. Konkreettiset rasistisia rakenteita ja käsityksiä purkavat teot tulee toteuttaa kunkin työorganisaation sisällä. Toimikunta voi tukea työorganisaatioita hankerahoituksen hakemisessa rasismien vastaisen toiminnan vahvistamiseksi.

## **Kohta 3, resurssin osoittaminen toiminnan koordinointiin**

Tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan jatkuvasti ja tarvittaessa on mahdollista tehdä muutoksia esimerkiksi tehtävänkuvia uudistamalla. Kokonaan uusien tehtävien perustamista tulee harkita tarkoin tämänhetkessä taloustilanteessa, jossa talouden sopeutustarpeen johdosta strategian linjausten mukaisesti kaupungin talousarvion- ja suunnitelmaan 2024-2026 on sisällytetty talouden tasapainon varmistava ohjelma.

Edellä kuvatut Joensuun kaupungin käynnissä olevat toimenpiteet sekä rasismien vastaisen toimikunnan toimiminen nykyisellä periaatteella ovat sekä toiminnan että tämänhetkisten resurssien käytön näkökulmasta tarkoituksenmukaisia.

|                                 |       |            |
|---------------------------------|-------|------------|
| Kaupunginvaltuusto              | § 62  | 29.05.2023 |
| Henkilöstö- ja työllisyysjaosto | § 78  | 21.11.2023 |
| Kaupunginhallitus               | § 457 | 27.11.2023 |

Valmistelijat: työhyvinvointipäällikkö, kotouttamispäällikkö, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö, henkilöstöjohtaja ja markkinointijohtaja.

**Henkilöstöjohtajan päätösehdotus:**

Henkilöstö- ja työllisyysjaosto päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaa edellä esitetyn vastauksen Maija Kuivalaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen, ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 27.11.2023 § 457  
883/00.02.00.03/2023

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Maija Kuivalaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

**Liitteet**

7 Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloite rasminvastaisen työ vahvistamisesta

Kaupunginhallitus

§ 458

27.11.2023

**Uusien varavaltuutettujen määrääminen**

KH 27.11.2023 § 458  
540/00.00.01.00.02/2023

Jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain mukaisesti (vaalilaki 93 § 2 mom.).

Keskusvaalilautakunta on kokouksessaan 21.11.2023 § 19 kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtajan pyynnöstä määrännyt seuraavan uuden varavaltuutetun:

Kansallinen Kokoomus 9. varavaltuutettu Kauko Salo.

Valmistelija: hallintojohtaja

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä tiedokseen uuden varavaltuutetun

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 459

27.11.2023

**Kaupunginhallitukselle tiedoksi saatettavia asioita**

KH 27.11.2023 § 459

Kaupunginhallitukselle tiedoksi saatetaan seuraavat asiat:

1. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yhtymävaltuuston seminaari ja kokous 30.11.2023. Kokousmateriaalit ovat oheismateriaalina.
2. Pohjois-Karjalan maakuntavaltuuston kokous 4.12.2023. Kokouskutsu/esityslista oheismateriaalina.
3. Aluehallintoviraston ohjauskirje: Ehkäisevä päihdetyö on kunnan lakisääteinen tehtävä. Ohjauskirje oheismateriaalina.

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

merkitä tiedoksi.

**Päätös:**

Merkittiin tiedoksi.

**Oheismateriaali**

Kokouskutsu ja esityslista, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yhtymävaltuuston seminaari ja kokous 30.11.2023

Pohjois-Karjalan maakuntavaltuuston kokous 4.12.2023, esityslista

Aluehallintoviraston ohjauskirje 22.11.2023, Ehkäisevä päihdetyö on kunnan lakisääteinen tehtävä

Kaupunginhallitus

§ 460

27.11.2023

**Ilmoituksia lähiajan tapahtumista ja tilaisuuksista**

KH 27.11.2023 § 460

**Tapahtumat ja tilaisuudet**

1. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistoa on pyydetty vierailulle tarkastuslautakunnan kokoukseen. Ajankohdat ovat 11.1.2024 ja 8.2.2024 klo 8:30-12:00 välisellä ajalla. Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston tulee sopia, kumpi ajankohta käy hallituksen- ja kumpi valtuuston puheenjohtajille. Vierailulle on varattu aikaa 1,5 tuntia. Puheenjohtajistolle toimitetaan keskusteltavat aihealueet tiedoksi etukäteen.

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

merkitä edellä mainitut tapahtumat ja tilaisuudet tiedokseen ja päättää edustajista.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

1. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto vierailee tarkastuslautakunnan kokouksessa 8.2.2024 klo 8:30 alkaen ja kaupunginhallituksen puheenjohtajisto vierailee tarkastuslautakunnan kokouksessa 11.1.2024 klo 8:30 alkaen.

Kaupunginhallitus

§ 461

27.11.2023

**Pöytäkirjat**

KH 27.11.2023 § 461

**Pöytäkirjat:**

|                                  |            |
|----------------------------------|------------|
| Henkilöstö- ja työllisyysjaosto  | 21.11.2023 |
| Kaupunkirakennelautakunta        | 21.11.2023 |
| Kulttuuri- ja liikuntalautakunta | 22.11.2023 |
| Tarkastuslautakunta              | 16.11.2023 |

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

merkitä tiedokseen, eikä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 462

27.11.2023

**Viranhaltijapäätökset**

KH 27.11.2023 § 462  
4327/00.02.01.01/2022

**Viranhaltijapäätökset:**

|                     |                   |
|---------------------|-------------------|
| Henkilöstöjohtaja   | 20.11.2023 § 15   |
| Henkilöstöjohtaja   | 22.11.2023 § 16   |
| Työllisyyspäällikkö | 22.11.2023 § 4, 5 |

Viranhaltijapäätökset oheismateriaalina sähköisessä kokouksessa.

**Kaupunginjohtajan päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

merkitä tiedokseen, eikä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

**Päätös:**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

**Oheismateriaali**

Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun valmentajan tehtävän täyttäminen

Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun sihteerin tehtävän täyttäminen

Henkilöstöjohtaja\_15\_§\_2023

Henkilöstöjohtaja\_16\_§\_2023

**Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 445, § 446, § 447, § 448, § 449, § 452, § 454, § 455, § 456, § 457, § 458, § 459, § 460, § 461, § 462**

## **MUUTOKSENHAKUKIELTO**

### **Muutoksenhakukielto ja peruste:**

Päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, jolloin kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.



**Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 450, § 451, § 453**

## **OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

### **Oikaisuvaatimusoikeus**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

### **Oikaisuvaatimusviranomainen-**

JOENSUUN KAUPUNGINHALLITUS

Käyntiosoite: Kaupungintalo, Rantakatu 20, 80100 JOENSUU (kello 9.00 - 15.00)

Postiosoite: PL 59, 80101 JOENSUU

Sähköposti: kirjaamo@joensuu.fi

### **Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen**

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjaote on lähetetty hänelle kirjeellä. Mikäli tiedoksianto on toimitettu saantitodistusta vastaan tai luovuttamalla asiakirjat asianosaiselle, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan (tavallinen sähköinen tiedoksianto), päätös katsotaan saadun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan niin, että päätös on noudettavissa viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta (todisteellinen sähköinen tiedoksianto), päätös katsotaan saadun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamalta yhteydeltä.

### **Oikaisuvaatimuksen sisältö**

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon vaaditaan oikaisua (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen vaaditaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin oikaisuvaatimusoikeus perustuu, jos oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös ei kohdistu oikaisuvaatimuksen tekijään.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää oikaisuvaatimuksen tekijän laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on oikaisuvaatimuksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä oikaisuvaatimusviranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikaisuvaatimuksen käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*).

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

**Oikaisuvaatimuksen toimittaminen**

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimusasiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla oikaisuvaatimusasiakirjat voi lähettää postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi lähettää omalla vastuullaan myös sähköpostiviestinä. Tällöin oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen aukioloajan päättymistä.